

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Kuntien vastine 8.12.2021:
Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan yhdessä laadittavana oleva Koli-Ahmoaara-osayleiskaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Kaava-alue käsittää Ahmoaaran kylän, Kolintien varren ja Kolin keskustan alueen sekä Pielisen ranta-alueita Hattusaaren eteläpuolelta alkaen Kolin kansallispuiston alueeseen rajautuen. Osayleiskaavan tavoitteena on kaavaselostuksen mukaan keskittää rakentamista Koli-Ahmoaara-alueelle ja mahdollistaa matkailun sekä vakituisten asukkaiden määrän kasvu. Kaavan tavoitteena on myös varmistaa alueen ympäristöarvojen säilyminen ja ohjata kansallispuiston matkailupalvelujen sijoittumista kestävästi. Samalla vahvistetaan kuntien kyläverkostoa ja lisätään alueen houkuttelevuutta elinkeinojen sijoituspaikkana. Tavoitteena on rakentamisen keskittäminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.	
Luonnosvaiheessa kaavassa oli esitetty Kolin iso kuva 2050 -vision mukaiset matkailun, asukasmäärän ja työpaikkojen aluevaraukset. Ehdotusvaiheeseen on kuntien harkinnan jälkeen päädytty esittämään vision mukaisesta tavoitellusta kasvusta noin puolet. Kaavaselostuksen mukaan alueen kehityksessä ja tavoitevuoden lähestyessä voidaan osayleiskaavaa päivittää ja tarkastella luonnoksen mukaisia reservialueita uudelleen. ELY-keskus pitää myönteisenä kaavaehdotuksen mukaista ratkaisua, jolla Kolintien varrelle sijoittuvaa nauhamaista aluerakennetta on kevennetty sekä useita rakentamisen reservialueita poistettu.	
Ylä-Kolintien varrelle on kaavaehdotuksessa Jerontien risteyksestä lähtien osoitettu uusia matkailutoimintojen aluevarauksia (RM). Alue sijoittuu valtakunnallisesti merkittävään Kolin vaaramaisemaan ja on myös liikennejärjestelyjen osalta haastava. ELY-keskus korostaa, että alueen rakentamisen tulee perustua tarkempaan asemakaavasuunnitteluun, jossa matkailurakentaminen tulee sopeuttaa alueen maisemakuvaan sekä varmistaa rakentamisen edellyttämä liikennejärjestelyjen toimivuus ja liikenneturvallisuus.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
Osana asemakaavan laadintaa tulee varmistaa, ettei hankkeesta synny kielteisiä vaikutuksia Kolin kansallispuiston Natura-alueelle. Tämä tulee tehdä arvioimalla tarkentuvan suunnitelman Natura-alueelle kohdentuvia vaikutuksia luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla mahdolliset yhteisvaikutukset huomioon ottaen.	
Jerontien varrelle on kaavaehdotuksessa osoitettu taajamatoimintojen aluevarauksia (A). Alueella ei tällä hetkellä ole taajamatyyppistä rakentamista. ELY-keskus esittää, että Kolin taajamatoimintojen alueet tulisi kaavan tavoitteiden mukaan keskitetysti osoittaa Kolin kylän alueelle.	Lieksan kaupunki tulkitsee, että Kolin kylän alue ei tarkoita pelkästään Kolin kylän keskustaa, vaan myös alueita, jotka ovat olleet jo nyt kylämäisen asutuksen tai läheisesti Kolin kyläkeskuksen vaikutuksen piirissä. Vieressä on laaja matkailurakentamisen alue ja Jerontien varsi laajentaa alueen maankäyttöä luonnollisella tavalla. Tarkennetaan vähäisesti alueen A-merkintää AP-merkinnäksi.
Loma-Kolin rinteiden alueella kaavassa on esitetty aluevarausmerkintä VU/RM. Merkintää ei ole kaavassa avattu. VU-kaavamerkinän (urheilu- ja virkistyspalveluiden alue) mukaisesti Alue varataan virkistys- ja vapaa-ajankeskusten, urheilukenttien ja hiihtokeskusten tarpeisiin. Alueelle voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- sekä vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. RM-kaavamerkinän (matkailupalvelujen alue) mukaisesti Alue varataan matkailu- ja lomakyläalueeksi. Alueen suunnittelussa on huomioitava liikennejärjestelyjen toimivuus ja turvallisuus, esteettömyys, rakennusten ja rakennelmien sovittaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen ja vesihuollon järjestäminen. Alueella on sallittu ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön. Kaavan yleisten määräysten mukaisesti RM-alueelle voidaan loma-asumista luvittaa myös suorilla rakennusluvilla. Alue sijoittuu varsin näkyvälle paikalle rinteeseen. ELY-keskus esittää, että alueelta poistetaan kaavamerkintä RM. Aluetta ei myöskään ole huomioitu laadituissa näkyvyystarkasteluissa rakentamiseen osoitettavana alueena, jolloin maisemalliset vaikutukset jäävät tältäkin osin tutkimatta.	Osayleiskaavassa alueen ensisijaiseksi käyttötarkoitukseksi on varattu urheilu- ja virkistyspalvelut. Alueella on kesken mahdollisia kiinteistökehityshankkeita ja siksi toissijaisena merkintänä on esitetty matkailupalveluja. Merkintää ei ole tarkoitettu vaihtoehtoisena vaan joustavana, jolloin ajan myötä ja asemakaavoittamalla ja tarkemmin selvityksin alueen pääasiallinen käyttötarkoitus täsmentyy. Merkintä lisätään määräyksiin ja avataan selostuksessa. Alue ei ole ollut valtakunnallista maisema-aluetta kaavaa laadittaessa, joten lähtökohta on, että maisema-alueen ulkoraja Loma-Kolilla on raja, jonka jälkeen selvitysten vaatimustasoa voidaan laskea. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että aikanaan aluetta uudelleen suunniteltaessa ei huomioitaisi myös maisemallisia seikkoja.
Kaavaselostuksen luvussa 5 (s. 29) todetaan, että yleiskaavana se ei toimi suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena. Kaavan yleisissä määräyksissä kuitenkin todetaan seuraavaa: Yleiskaavan mukaisten korttelialueiden ja reservialueiden rakentaminen edellyttää pääasiassa asemakaavaa, ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty. Yksittäinen rakennushanke voidaan kuitenkin luvittaa asemakaavattomalla yleiskaavan korttelialueella myös suunnittelutarveratkaisun perusteella (ei koske ranta-alueita), mikäli hanke on muutoin yleiskaavan mukainen eikä haittaa alueen asemakaavoitusta. Alueilla, joilla ei ole voimassa olevaa asemakaavaa, voidaan tämän yleiskaavan perusteella myöntää myös suora rakennuslupa A- ja AP-alueilla ympärivuotiseen asuinrakentamiseen, RA- ja RM-alueella loma-asumiseen ja maatilojen talouskeskusten alueilla (ei koske ranta-alueita). Suoralla rakentamisluvalla rakentamisen enimmäismäärä on 500 k-m ² (ei koske maatilojen talouskeskuksia).	Selostusta tarkennetaan, kaavamääräys pidetään ennallaan.
Kaavaehdotuksen yleismääräyksen kohta korttelialueiden ja reservialueiden rakentaminen edellyttää pääasiassa asemakaavaa, ellei aluetta koskevassa kaavamääräyksessä ole toisin määrätty jää epäselväksi. A-, AP-, RA- ja RM-alueiden kaavamääräyksissä ei ole tuotu esille mahdollisuutta rakentaa ilman asemakaavaa, mutta jäljempänä yleisissä määräyksissä todetaan suoran luvituksen olevan mahdollista.	
Kaavaselostuksen kappaleessa 6.2.3 Maaperä todetaan, että "Uusi rakentaminen sijoittuu asemakaavoitettaville alueille". Kaavassa on osoitettu voimassa olevien asemakaavojen rajaukset, mutta ei uusia asemakaavoitettavia alueita. Kuitenkin uusia rakentamisen aluevarauksia on runsaasti nykyisten asemakaava-alueiden ulkopuolella.	Uudisrakentaminen on tarkoituksena toteuttaa pääasiassa tulevien asemakaavojen perusteella. Yleisesti kaikki kortteli ja reservialueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi em. yleismääräyksen mukaisesti.

<p>Kaavaselostus ja kaavamääräys ovat ELY-keskuksen näkemyksen mukaan edellä mainituilta osin ristiriidassa keskenään. Yleinen määräys näyttäisi mahdollistavan esimerkiksi Ahmovaaran ja Kolin kylien alueilla varsin laajojen A- ja RM-alueiden rakentamisen suorilla rakennusluvilla ilman tarkempaa maankäyttöistä suunnitelmallisuutta ja harkintaa, mikä ei ole lain tarkoittama ratkaisu. Kaavaehdotuksen maa- ja metsätalousvaltaisen alueen kaavamääräyksessä todetaan, että Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueelle saa rakentaa maa- ja metsätalouskäyttöön tai niiden liitännäiselinkeinoiniin tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia sekä haja-asutusluontoista asuinrakentamista. Muu rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Määräys on tulkittavissa siten, että uusia rakennuspaikkoja saa muodostaa suorilla rakennusluvilla. Kaavassa ei kuitenkaan ole määritelty tällaiselle rakentamiselle rakennusoikeuden määrää. Kaavan merkitys lupapolitiikan ohjaajana jää epäselväksi. Kaavasta ei käy yksiselitteisesti ilmi mille alueille tulee laatia asemakaava ja millä alueilla rakentaminen vaatii suunnittelutarveratkaisun. Yleiskaavan käyttämisen suoran rakennusluvan perusteena tulee perustua mm. maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Yleiskaavalla ei myöskään voi ohittaa kunnan velvollisuutta asemakaavoittaa lain mukaan asemakaavoituksen tarpeessa olevia alueita sekä sitä myötä kunnan velvoitetta mm. katu- ja vesi- ja viemärihuollon ja virkistysalueiden järjestämiseen.</p>	<p>Tarkennetaan yleismääräystä seuraavasti: "Yleiskaavan mukaisten korttelialueiden ja reservialueiden rakentaminen edellyttää pääasiassa asemakaavaa. Olemassa olevilla rakennuspaikolla uudis- ja lisärakentaminen voi tapahtua suoralla rakennusluvalla rakennusjärjestyksen mukaisesti. Vähäistä suurempi rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua ja vaikutuksiltaan laaja hanke asemakaavaa. Rakentamisen vaiheistaminen ja kiinteistön vastaiset luovutukset tulee tarvittaessa huomioida lupatarpeen määrittelyssä. Jakoajankohtana käytetään 31.12.2021 vallinnutta kiinteistöjakoja ja maanomistusta."</p>
<p>ELY-keskus katsoo, että maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti osayleiskaavassa keskusta-, taajama- ja matkailutoiminnoille (C, A ja RM) osoitetuilla alueilla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Näillä alueilla osayleiskaava ei riittävästi ohjaa rakentamista ja muuta maankäyttöä eikä sitä siten voida käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Samalla tulee varmistaa, ettei hankkeesta synny kielteisiä vaikutuksia Kolin kansallispuiston Natura-alueelle. Tämä edellyttää yleiskaavasta tarkentuvan suunnitelman Natura-alueelle kohdentuvien vaikutusten arviointia luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla mahdolliset yhteisvaikutukset huomioon ottaen.</p>	
<p>ELY-keskus toistaa luonnosvaiheessa esittämänsä suosituksen siitä, että rantarakentamisen sijoittuminen osoitettaisiin yleiskaavassa maanomistajien tasapuolisen kohtelun, rantoihin liittyvien luonto- ja maisema-arvojen sekä riittävän rantojen vapaan virkistyskäytön turvaamiseksi. Kaavallinen tarkastelu on aina yksittäisiä poikkeamislupia kokonaisvaltaisempi ja kestävämpi ratkaisu. Emätilaselvitys maanomistajakohtaisine rakennusoikeusjakaumineen tulee liittää kaava-asiakirjoihin. Kaava-alueelle sijoittuu kaksi kaavassa vesialueeksi merkittyä pienehköä lampea, Pöhmäkkä ja Laskulampi, joita ympäröivät maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M). Lisäksi kaava-alueelle sijoittuu useita muita pieniä vesistöjä, joita ei ole kaavassa osoitettu vesialueina, vaan ne ovat M-alueita. M-alueen kaavamerkinnän mukaan Alue varataan pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueelle saa rakentaa maa- ja metsätalouskäyttöön tai niiden liitännäiselinkeinoiniin tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia sekä haja-asutusluontoista rakentamista. Muu rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Kaavamääräyksessä ei M-1-alueen kaavamääräyksen tavoin mainita rantamitoitusperiaatteiden noudattamista rakennusoikeuden määräytymisen perusteena. Niin Pöhmäkkä, Laskulampi kuin useat muutkin alueen pienet lammet ovat MRL 72 §:n tarkoittamia vesistöjä, joiden rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.</p>	<p>M-alueen määräystä tarkennetaan: "Alueelle saa rakentaa maa- ja metsätalouskäyttöön tai niiden liitännäiselinkeinoiniin tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia sekä haja-asutusluontoista rakentamista, siten että vesistöjen ranta-alueilla rakennusoikeus määräytyy yleisten rantamitoitusperiaatteiden mukaisesti. Muu rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Lieksa ei tule liittämään rantamitoitusta tähän kaavaan. Purnuniemi - Merilänranta välillä maanomistajat ovat ilmaisseet kantansa, etteivät halua rantarakentamista. Tällöin rantojen mitoittaminen tai kaavoittaminen jää tulevaisuuteen. Asia ei ole tarpeen ratkaista tässä kaavassa."</p>
<p>ELY-keskus ei pidä tarkoituksenmukaisena, että Purnulammen ja Käränkälammen rannat osoitetaan lähes kokonaisuudessaan matkailurakentamiseen. Ranta-alueille tulee jättää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.</p>	<p>Tarkemmassa suunnittelussa alueen sisäisen rakenteen myötä tarkentuu rakentamisen ja vapaina säilytettävien alueiden suden ja määräyksen on varmistettu luonnonympäristön laadun säilyminen. Yleiskaavan korttelialueet ja reservialueet sisältävät alueelle tarpeelliset viherympäristöt ja rantojen rakentaminen ratkaistaan asemakaavalla.</p>
<p>Osayleiskaava-alueelle sijoittuu Merilän tärkeä pohjavesialue. ELY-keskus esittää lisättäväksi kaavamääräyksiin, että kyseisellä alueella jätevedet tulee ensisijaisesti johtaa Lieksan vesihuoltolaitoksen viemäriverkostoon (mm. Käränkälammen ympäristö).</p>	<p>Pohjavesialueen määräyksessä on jo yksiselitteisesti, ettei pohjaveden käyttömahdollisuuksia, laatua tai riittävyttä saa vaarantaa.</p>
<p>ELY-keskus pitää kaavan luontoselvityksiä riittävinä. Linnustoselvityksen suhteen jää kuitenkin hieman epäselväksi, kuinka se on kohdennettu kaava-alueelle, ts. kattaako se kaikki ne alueet, joille on osoitettu uutta rakentamista. Selvitysten tulosten perusteella vaikuttaa siltä, että pääosa näistä alueista on kartoitettu, mutta erityisesti Lahnalammen ympäristöstä ei ole ilmoitettu havaintoja eikä selvityksessä ole tietoa siitä, onko alueella tehty kartoituksia. Selvityksestä tulisi käydä ilmi, mille alueille linnustolaskennat on kohdennettu.</p>	<p>Linnustoselvitys on laadittu kaavan A-, AP-, C-, P-, TP-, T-, RMP-, RPM-1-, RM, RM-1- ja RA-alueille ja näiden laajentumis- sekä reservialueille eli kaikille alueille, jotka voidaan ottaa rakentamiselle.</p>
<p>Kaava-alueella on runsaasti metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja vesilain tarkoittamia arvokkaita pienvesiluontotyyppisiä, joista suurin osa on osoitettu kaavassa luo-merkinnällä luontoselvityksen suosituksen mukaisesti. Osa kohteista on kuitenkin jätetty merkitsemättä kaavaan luo-merkinnällä niiden sisältyessä MY-alueisiin (mm. Lahtelan lehtokorpi, Lahnaojen avoluhta, Kiviahon puronvarsi sekä Purnuvaaran korpi ja puronvarsi). Kohteiden luontoarvot tulisivat kuitenkin varmemmin turvatuiksi luontoselvityksessä määriteltujen luo-rajauksen mukaisesti osoitettuna; kohteet on siten suosittelavaa osoittaa kaavakartalla luo-merkinnällä.</p>	<p>Metsäkeskus lausunnossaan toteaa olevansa viranomainen, joka vastaa metsälain 10 § elinympäristöjen tulkinnasta ja esittää luo-osa-alueiden poistamista kokonaan M-alueita vedoten metsälakiin. Ei muutoksia.</p>
<p>Luo-merkinnän kaavamääräystä tulisi tarkentaa muotoon: Alueella sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas luontotyyppi tai suojeltavan lajin elinympäristö, jonka säilymistä ei saa vaarantaa. Alueen luontoarvot tulee selvittää tarkemman suunnittelun tai toimenpiteiden yhteydessä. Numero viittaa selostukseen (Liite 10).</p>	<p>Yleiskaavassa olevaa määräystä, Alueella sijaitsee mahdollisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas luontotyyppi tai suojeltavan lajin elinympäristö, joiden säilymistä ei saa vaarantaa. Alueen luontoarvot tulee selvittää tarkemman suunnittelun tai toimenpiteiden yhteydessä. Numero viittaa selostukseen (Liite10)., ei ole tarpeen muuttaa. Ajan kuluessa osa-alueen luonnontila voi hyvinkin muuttua.</p>
<p>Liito-oravan elinympäristöt kulkuyhteyksineen on kaavan luontokohteiden selkeämmän esille tuomisen vuoksi suositeltavaa osoittaa omalla kaavamerkinnällä ja -määräyksellä, esim. luo-2, alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittaman lajin, liito-oravan, elinympäristö, jota ei saa hävittää tai heikentää. Liito-oravan esiintyminen tulee varmistaa tarkemman suunnittelun tai toimenpiteiden yhteydessä.</p>	<p>Liito-oravia koskevat luo-merkinnät tarkennetaan luo-2-merkinnöiksi lausunnon mukaisesti ja mahdollinen liito-oravien käyttämä kulkuyhteys lisätään vähäisenä tarkennuksena.</p>
<p>Kaava aiheuttaa toteutuessaan matkailijamäärän lisääntymisen johdosta vaikutuksia sekä Kolin kansallispuistoon että Natura-alueille. Kaavaselostuksen liitteenä on Natura-arvioinnin tarveharkinta, joka koskee Koli-Ahmovaara-osayleiskaava-alueella sijaitsevaa Natura-aluetta Savijärven suo ja kaava-alueen välittömässä läheisyydessä kaavan vaikutusalueella olevaa Natura-aluetta Kolin kansallispuisto. Natura-tarvearviointi on tehty olemassa olevan tiedon perusteella, joita ovat kaavaehdotus (Sweco Infra & Rail Oy päivätty 15.9.2021) selvityksineen sekä Natura-tietolomakkeet, joissa on esitetty alueiden kuvaus ja suojeluperusteet.</p>	

<p>Tehdyn arvioinnin mukaan Kolilla on nykyisellään kävijöitä noin 200 000 vuodessa. Varovaisuusperiaatteen mukaan arvioinnissa todetaan huomioidun kaavan mahdollistama vuodepaikkojen ja sen myötä kävijämäärien lisäys tavoitevuonna 2040. Esitetystä laskelmassa on tarkasteltu kävijämääriä sulan maan aikana. Tarkastelu sisältää monia oletuksia: Sulanmaanaika on laskelmassa kestoaltaan 8 kk/v (huomioiden kaavan tavoitevuosi 2040), vuodepaikkojen täyttöasteeksi on arvioitu 70 %: oletetaan, että suurin osa kävijöistä (70 %) vieraillee vain Ukko-Kolin huipulla. Kävijöistä 30 % arvioidaan voivan liikkua muuallakin Kolin Natura-alueella, todennäköisesti Ukko- ja Akka-Kolin retkeilypoluilla. Tämä tarkoittaa kävijämäärissä lisäystä Natura-alueelle 630 kävijää/päivä. Jos samaa laskukaavaa käytetään nykyisen kävijämäärän suuntautumiseen Natura-alueelle, kävijöitä/päivä on nykyisin 164 (yhteensä 548/päivä kävijämäärän ollessa 200 000).</p>	
<p>Edellä olevat oletukset sisältävät monia epävarmuuksia. Samaan aikaan ELY-keskuksessa lausuttavana olevassa Kolin matkailualueen pysäköintiratkaisuja koskevan suunnitelman selosteessa viitataan Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vuodelta 2019. Sen mukaan 60 % kävijöistä käy huipulla, valtaosa kävijöistä on päiväkävijöitä keskimääräisen oleskeluajan ollessa 4,5 tuntia. Kävelyä harrastaa tutkimuksen mukaan 90 % kävijöistä keskimääräisen kävelymatkan ollessa 13,3 km. Tämä viittaa nyt tehty arviointia laajempaan liikkumiseen muuallakin polkuverkostossa kuin Kolin lakialueella. On selvää, että majoituskapasiteetin lisääntyessä myös matkailijoiden viipymä ja samalla liikkuminen kansallispuistossa kasvaa.</p>	
<p>Savijärvensuo Natura-arvioinnin tarveharkinnan mukaan matkailijamäärien lisääntyminen todennäköisesti lisää liikkumista myös Savijärven suon Natura-alueella. Suoympäristön märkyys ja vaikeakulkuisuus ohjaa ulkoilijat liikkumaan pääasiassa pitkospuupolkuja pitkin. Kasvillisuuden kulumisen polun ympäristössä on mahdollista, mutta maaston ominaisuudet huomioiden sitä pidetään arvioinnissa epätodennäköistä. Kaavan ei arvioida vaikuttavan heikentävästi Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyyppisiin eikä alueen eheyteen.</p>	
<p>Kolin kansallispuisto Natura-arvioinnin tarveharkinnan mukaan kaavalla ei ole suoria, rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia Kolin kansallispuiston Natura-alueeseen. Välillisenä vaikutuksena matkailijoiden ja retkeilijöiden lisääntyminen kaavan mahdollistaman rakentamisen myötä lisää liikkumista Natura-alueella.</p>	
<p>Maaston kulumisen todetaan yhdeksi selvimmistä havaittavista muutoksista. Rinteissä kasvillisuuden kulumisesta voi seurata lisäksi eroosiota. Kolin polut todetaan maaston jyrkkyyden vuoksi eroosioherkiksi, ja kävijäpaineen luovan reittien kunnossapidolle haasteen. Lisääntyvän retkeilyn ja liikkumisen todetaan voivan aiheuttaa häiriötä eläimistölle, erityisesti pesimäaikaan.</p>	
<p>Arvioinnin mukaan suuri osa ulkoilijoista ja retkeilijöistä liikkuu merkittävällä reitillä pitkin. Kolin käyttö- ja hoitosuunnitelmassa (Metsähallitus 2017) mainitaan kuitenkin yhtenä retkeilyyn ja matkailutoimintaan liittyvänä uhkana kulutuksen leviäminen polkuverkoston ulkopuolelle, joka voi heikentää herkästi kulumisen elinympäristöjen (lehdot) tilaa ja vaarantaa harvinaisten lajien säilymistä. Muina uhkina mainitaan erityisesti lehtojen sekä perinnebiotooppien uhanalaisten ja harvinaisten kasvilajien kannoille luvaton keräily ja ajattelematon ottaminen sekä joihinkin uhanalaisiin eläinlajeihin kohdistuva luvaton keräily.</p>	
<p>Arvioinnissa todetaan, että kasvillisuuden kulumiselle herkimpiä Natura-alueen suojelun perusteena olevista luontotyypeistä ovat boreaaliset luonnonmetsät ja lehdot sekä harjumuodostumien metsäiset luontotyypit. Kaavan vaikutuksista tehdyssä tarkastelussa arvioidaan, että em. luontotyyppien levinneisyys ei muutu ja vaikutukset luontotyyppien edustavuuteen ovat vähäiset. Lisäksi todetaan, että kävijämäärien lisääntyminen lisää mahdollisuutta lajistoon kohdistuvista haitallisista vaikutuksista. Kaavasta aiheutuvat epäsuorat vaikutukset kävijämäärien mahdollisesti lisääntyessä toetaan arvioinnissa vähäisiksi; retkeily keskittyy merkityille reiteille ja taukopaikoille. Retkeilyn vaikutuksia lajistoon myös seurataan.</p>	
<p>Lieventämistoimenpiteistä keskeiseksi todetaan Natura-alueella olevien reitistöjen ylläpito, jolla voidaan ehkäistä hallitsematonta liikkumista alueella. Lisäksi todetaan, että opastus ja tiedotus lisäävät alueen luontoarvojen tuntemusta ja ehkäisevät haitallisia vaikutuksia Natura-alueen luontotyyppisiin ja lajistoon. Natura-alueen hoidosta ja käytöstä vastaa Metsähallitus.</p>	
<p>Koli-Ahmoaara osayleiskaavalla ei tehdyssä tarkastelussa katsota olevan kielteistä vaikutusta Natura-alueen eheyteen.</p>	
<p>Yhteenvetona tehdyssä Natura-tarveharkinnassa esitetään: "Koli-Ahmoaara osayleiskaavan mahdollistaman rakentamisen myötä kävijämäärät Kolin Natura-alueella lisääntyvät nykyiseen verrattuna kaavan tavoitevuoteen 2040. Kävijöistä suurin osa vieraillee Kolin huipulla ja vain osa liikkumisesta suuntautuu muualle Kolin Natura-alueelle. Liikkuminen Natura-alueella keskittyy merkityille reiteille ja taukopaikoille. Kävijämäärien lisääntyminen kuitenkin lisää riskiä kasvillisuuden kulumiseen reittien ja taukopaikkojen ympäristössä. Näiden ylläpito ja kunnostus on olennaista haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Kolin kansallispuiston kävijämäärä nykyisellään on noin 200 000/vuosi. Koli-Ahmoaara osayleiskaavan toteutuminen ei merkittävästi heikennä Kolin Natura-alueen suojeluarvoja. Varsinaista luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia ei katsota tämän arvioinnin mukaan tarpeelliseksi."</p>	
<p>ELY-keskus katsoo, että Natura-arvioinnin tarveharkinta on tässä vaiheessa riittävä eikä edellytä osayleiskaavatasolla tarkempaa arviointia. Koska kävijämäärän lisäys tapahtuu vaihteittain ja siihen sisältyy epävarmuustekijöitä, todellisia vaikutuksia on lieventämistoimenpiteetkin huomioon ottaen vaikea arvioida tässä vaiheessa luotettavasti. Kaavan mahdollistama kävijämäärän lisäyserityisesti Kolin kansallispuistossa on kuitenkin merkittävä ja voi aiheuttaa heikentymistä Natura-alueen perusteena oleville luontoarvoille.</p>	
<p>Natura-arvioinnin tarveharkinnassa on tunnistettu keskeiset suojelun perusteena olevat luontoarvot, joille voi aiheutua heikentymistä. Samalla todetaan mahdollisia retkeilyverkoston ylläpitoon liittyviä lieventäviä toimenpiteitä sekä jo nyt meneillään oleva kävijäpaineen aiheuttamien vaikutusten seuranta.</p>	

<p>Kaavan toteutuksen aikajänne on niin pitkä, että vireille voi tulla myös muita hankkeita, joiden yhteisvaikutukset on tarpeen ottaa huomioon. Tämän vuoksi ELY-keskus pitää Natura-alueen luontoarvojen turvaamiseksi välttämättömänä, että tässä lausunnossa aiemmin esitetyt tarpeet asemakaavoituksesta otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Osana asemakaavan laadintaa tulee varmistaa, ettei hankkeesta synny kielteisiä vaikutuksia Kolin kansallispuiston ja Savijärvensuon Natura-alueille. Tällöin tulee asemakaavavaiheessa arvioida uudelleen Natura-alueelle kohdentuvia vaikutuksia luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla mahdolliset yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Tämä mahdollistaa myös jo meneillään oleva kävijäpaineen aiheuttamien vaikutusten seurantatulosten huomioon ottamisen ja mm. kansallispuiston palvelurakenteissa tarvittavien lieventävien toimenpiteiden riittävyyden jatkosuunnittelussa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.</p>
<p>Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kohteet Alueella sijaitsee valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Koli). Voimassa olevassa maakuntakaavassa maakunnallisesti merkittäviksi rakennetun ympäristön pistemäisiksi kohteiksi on osoitettu Kolin kylämaisema ja Kaarnan huvila. Kolin kylämaisemaan kuuluvat maakuntakaavan inventoinnin mukaan seuraavat arvokkaat rakennuskohteet: Kolin Ryynänen (Kallela), Osuustalo (Koposen talo), Seurojentalo (Kolin Ipatin talo), Kolin Kirkko ja Seurakuntatalo, Terveystalo ja Kolin koulu. Osuustalo on myöhemmin purettu.</p>	
<p>Rakennetun kulttuuriympäristön selvitys ja arvottaminen Kaava-alueen rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva selvityksen on laatinut Sweco Infra & Rail Oy. ELY-keskus pitää myönteisenä, että selvityksessä on tarkasteltu paikoin myös modernia rakennusperintöä, tästä esimerkkinä Kolinportti. Suurelta osin selvitys on toteutettu laadukkaasti, joskin siinä on myös puutteita. Selvityksen aineistoina ei mainita Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen tuottamaa Access-materiaalia. Kuitenkin sähköpostissa 12.11.2021 Lieksan kaupungilta tuli ELY-keskukselle ilmoitus, että ko. aineisto on kaupungin käytössä. Mikäli selvityksessä ei ole käytetty Access-aineistoa, olisi selvityksen kohteita vielä tarkasteltava Access-materiaalin avulla.</p>	<p>Asiasta keskusteltiin viranomaisneuvottelussa 8.12.2021. Access-aineistoa ei ole saatavilla kaikista kohteista yrityksistä huolimatta.</p>
<p>Selvityksessä mainitaan, että inventointia on täydennetty luonnosvaiheen jälkeen. Kuitenkin joistakin kohteista puuttuu edelleen historiatiedot. ELY-keskus esittää arvottamiseen liittyvän kokoontumisen tai työneuvottelun järjestämistä, jossa päätettäisiin, mistä kohteista selvitykseen tulee saada vielä lisätietoja. ELY-keskuksen mielestä kaikista kohteista, joista historiatiedot puuttuvat, ei ole tarkoituksenmukaista etsiä puuttuvia tietoja (esimerkiksi jälleenrakennuskauden omakotitalot ja pihapiirit). Kuitenkin selvityksen laatijan esittämät kohteet, joista on mainittu "Kohde on hyvä huomioida osayleiskaavassa arvokohteena" ja joita ei ole osoitettu kaavassa millään merkinnällä tai on osoitettu kh-merkinnällä, tulisi historiatiedot saattaa asianmukaiseen kuntoon. Puuttuvien tietojen vuoksi ELY-keskus ei voi ottaa kaikkien kohteiden mahdollisiin suojeluarvoihin kantaa. ELY-keskus haluaa muistuttaa, että kunnalla viranomaistahona on pääsy kohteiden omistajien yhteystietoihin. Heiltä voidaan saada rakennuksista lisätietoja. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä todetaan, että "kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus." ELY-keskuksen mielestä alueen rakennusperinnön tarkastelu kuuluu kaavan merkittäviin vaikutuksiin, mikä edellyttää tutkimuksia ja selvityksiä. ELY-keskuksen mielestä Sweco Infra & Rail Oy:n laatimaa selvitystä on täydennettävä.</p>	<p>Asiasta keskusteltiin viranomaisneuvottelussa 8.12.2021 ja museon mukaan selvitys on riittävä.</p>
<p>Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä todetaan, että alustava arvottaminen on tehty asiantuntijatyönä olemassa olevien inventointien ja maastotyön pohjalta ja että lopullisen arvottamisen on tehnyt osayleiskaavan ohjausryhmä, jossa ovat mukana Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan edustajat. ELY-keskuksen mielestä kohteet tulisi arvottaa vielä siten, että arvottamisessa olisi mukana Pohjois-Karjalassa toimivat kulttuuriympäristöviranomaiset alueellisesta vastuumuseosta, ELY-keskuksesta sekä mahdollisesti myös maakuntaliitosta.</p>	
<p>Kaavamerkinnot ja -määräykset Käytännössä Kolin valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (ma) ei ole annettu kaavamääräystä. Rakennusperinnön näkökulmasta ELY-keskus esittää, että määräyksen tulisi maininnat, että historiallisesti arvokkaiden rakennusten luvanvaraisista suunnitelmista ja toimenpiteistä sekä uudisrakentamisesta on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Lisäksi ELY-keskuksen mielestä kaavamääräyksiin olisi liitettävä seuraavat maininnat: alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteisiin sekä taajamakuvalle ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin.</p>	<p>Alueen historiallisesti arvokkaiden rakennusten luvanvaraisista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Taajama-alueilla uusien rakennusten tulee sopia alueen taajamakuvaan. P- ja AP-alueiden suunnittelussa on huomioitava uusien rakennusten sopivuus ympäristöönsä. RA-, RM- ja RMP-alueilla on huomioitava rakennusten ja rakennelmien soveltaminen maisemaan. Lisäksi yleismääräyksessä vaaditaan, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön vetovoima ja että rakennusten sijoittamiseen rakennuspaikalla tulee kiinnittää erityistä huomiota. Uudet rakennukset tulee toteuttaa koon, muodon, materiaalien ja väriyksen osalta siten, että ne sopivat ympäröivään maisemaan sekä taajamakuvaan. ma-osa-alueen määräyksen mukaisesti Kolin kansallismaiseman kulttuurihistoriallisia arvoja tulee vaalia. Määräyksen ei nähdä tarpeellisenä lisätä lausunnossa esitettyjä vaateita toistamiseen.</p>
<p>Osayleiskaava-alueella on merkittävää ja arvokasta rakennusperintöä, jolla on vaikutusta sekä alueen identiteettiin, kyläkuvaan että matkailun ja asumisen vetovoimatekijöihin. Kuitenkin kaavaratkaisu kykenee turvaamaan suunnittelualueen arvokasta rakennusperintöä vain osittain. Monta arvokasta rakennusta tai rakennusryhmää on kaavassa jäänyt tilaan, jossa niiden arvoja ei voida kaavan avulla turvata. Näiden joukossa on esimerkiksi Kolin vanhimpia tiloja, joiden rakennuskanta on säilynyt pitkälti alkuperäisessä asussaan. Toisaalta moni kohde on osoitettu merkinnällä kh (rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai taajamakuvaan kannalta arvokas rakennus), jonka kaavamääräys on monissa tapauksissa riittämätön turvaamaan kohteiden arvoja.</p>	<p>MRL mukaisesti tulee kaavassa huomioida mm. rakennettu kulttuuriperintö riittävällä tavalla. Vaatimus koskee koko kaavatasoa, koko kaava-aluetta, ei yksittäisiä rakennuksia. Kaavassa on huomioitu alueellisesti riittävä määrä kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia ja siten kaavaratkaisun vaikutukset paikalliseen, alueelliseen ja maakunnalliseen tasoon ym. sekä suojelun riittävyyteen ovat kokonaisuutena riittävät. Inventoinneissa, jotka ovat vain inventoijan näkemys asiassa ja suosituksia, ei ole jätetty osoittamatta tai kaavassa suojelematta tai muutoin merkitsemättä arvokohteita, joilla olisi paikallistasoa korkeampi arvo.</p>

<p>Kaava-alueen rakennettua kulttuuriympäristöä käsittelevässä inventoinnissa arvokkaimpien kohteiden osalle esitetään, että "kohde on hyvä huomioida osayleiskaavassa arvokohteena." ELY-keskuksen mielestä asiantuntijatahon laatiman inventoinnin suuntaviivoja on noudatettava ja edellä mainittuja kohteita on käsiteltävä kaavassa joko sr- tai kh-merkinnällä. Mikäli inventoinnin osoittamasta suosituksesta poiketaan, tulee perustelut esittää kaavaselostuksessa.</p> <p>Kaavaselostuksessa todetaan, että maanomistajien suostumuksella kaavaehdotuksessa esitetään neljä sr-merkinnällä osoitettua kohdetta. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei tunne menetelmää, jossa suojelu ratkaistaan maanomistajien suostumuksella. Maankäyttö- ja rakennuslain yleiskaavan sisältövaatimuksia koskevassa pykälässä (39 §) todetaan, että yleiskaavassa on otettava huomioon rakennetun ympäristön vaaliminen. Lisäksi pykälässä mainitaan, että esimerkiksi rakennetun ympäristön seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. ELY-keskuksen mielestä lain tarkoitus ei toteudu, jos suojelu toteutetaan pelkästään maanomistajan suostumuksella. Suojelumääräysten antaminen tulee perustua ennen kaikkea riittäviin selvityksiin.</p>	<p>Paikallisilla kohteilla ja niiden merkitsemisellä on enemmän harkintavaraa, erityisesti kun vastaavia ja vastaavan ikäisiä rakennuksia on maakunta pullollaan. Vaikutusten arviointia ei tule siten kohdistaa esim. pelkkään rakennuksen ikään ilman laajempaa kokonaistarkastelua. Yleisissä määräyksissä lisäksi todetaan, että: "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon elinvoiman vahvistaminen sekä kulttuuriympäristön vetovoima, vaaliminen ja kestävä käyttö." Eli esim. rakennuslupa, purkulupa tai muu rakennukseen kohdistuva lupamenettely on osa tarkempaa suunnittelua ja siten huomioi myös tätä kautta alueen rakennetun kulttuurihistorian arvoja. Kaikki merkittävät arvot on tunnistettu selvityksissä ja selvitykset ovat siten riittävät. Myös merkitsemättömiin rakennuksiin voi kohdistua mm. niiden lupakäsittelyssä vastaavia vaateita kuin merkittyihin - vrt kaavattomat alueet. Rakennukselta eivät siten lähtökohtaiset arvot ole vähentyneet, vaikka sitä ei olisi merkitty kaavassa. Tasapuolisen merkintätavan ei tarvitse kohdistua kaikkiin samanikäisiin tai -tyyppisiin rakennuksiin - kunnosta ja muista ominaisuuksista riippumatta. Kaupunki on toteuttanut tasapuolisuuden näkökulmaa maanomistajalähtöisesti, eli on sallittu maanomistajan päättää häntä juridisesti ja merkittävästi vaikuttavassa asiassa. Maanomistaja on saanut harkita omaa nykyistä ja tulevaa tarvetta ja käyttöä inventoidulle rakennukselle, taloudellista kykyään ylläpitää ja ajantasaistaa rakennusta korjaamalla ja uudistamalla. Hän on myös arvioinut, onko inventoitu rakennus turvallinen ja terveellinen rakennus ja sen ylläpito / säilyttäminen hänelle kohtuutonta. Kaupunki katsoo, että maanomistaja on edellä mainituissa asioissa ensisijainen asiantuntija - kaavan riittävä kokonaissuojelutaso huomioiden.</p>
<p>Kolin kylä on Pohjois-Karjalassa omalaatuinen ja täysin uniikki kylän keskus. Sen rakennuskanta muodostuu vanhasta ja historiallisesta, nk. uusvanhasta ja osin modernistakin rakennusperinnöstä. Monet vanhat säilyneet sekä uudet rakennukset on sijoitettu kahden kylätien varrelle, usein perinteisiin paikkoihin melko lähelle tietä. Kolin kylän keskusta kertoo sekä Kolin kylän että myös Kolin alueen matkailun historiasta ja nykyisyydestä. ELY-keskuksen mielestä ne kohteet, jotka rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä esitetään liitettäväksi osaksi Kolin kylän kokonaisuutta, tulisi osoittaa merkinnän ta alle.</p>	<p>Kaupunki päätyi tarkentamaan lausunnossa mainittua ta-alueen rajausta ohjausryhmän päätöksen mukaisesti ehdotukseen. Aluerajausta pienennettiin rakentamattomien alueiden osalta Kolintien varrella kohden Ahmovaaraa tien itäpuolelta. Lisäksi aluerajaukseen sisällytetty yksi yksittäinen kyläkeskuksen hieman ulkopuolinen jälleenrakennuskauten asuinpaikka tien länsipuolella katsottiin lopulta kyläkuvallisesti ulkopuoliseksi ja erilliseksi rakennuspaikaksi tarkemmassa harkinnassa. Tähän rakennuspaikkaan kohdistuu myös risteysalueen yhtenäisemmästä ja tiiviistä kokonaisuudesta poiketen molemminpuolisia merkittäviä uudisrakennuspaineita, jättäen kohteen uudemman tehokkaamman rakentamisen väliin puristuksiin. Edellä mainitun johdosta, että myös tämä kohde uudisrakennettaneen tulevaisuudessa sen oleellisen sijainnin johdosta. Tällöin kohde tulee muodostamaan yhtenäisemmän miljööän ympäröivän uudisrakennuskannan kanssa.</p>
<p>Luonnosvaiheen tavoin ELY-keskus esittää ta-kaavamääräykseen lisättäväksi, että historiallisesti arvokkaiden rakennusten luvanvaraisista suunnitelmista ja toimenpiteistä sekä uudisrakentamisesta on pyydetty museoviranomaisen lausunto. Tämä tulee auttamaan rakennusten omistajia kohteiden kulttuurihistoriallisten ja arkkitehtonisten arvojen vaalimisessa.</p>	<p>ta-alueen sisällä olevien kohteiden luvanvaraisista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto. ta-osa-alueen määräystä, Uudisrakennusten ja oleviin rakennuksiin tehtävien muutosten on sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeuduttava olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön. Alueen ympäristön ominaispiirteet tulee säilyttää. , ei nähdä tarpeelliseksi muuttaa.</p>
<p>Lisäksi ELY-keskus esittää harkittavaksi, että ta-merkinnällä osoitettaisiin myös historiallisen Ahmovaaran kylän ydinalue.</p>	<p>Selvityksen perusteella Ahmovaaran kohteisiin ei ole esitetty statusta "Arvokas osana kyläkokonaisuutta" kuten Kolin kylän kohteissa on. ta-alueen rajaukselle ei nähdä tarvetta.</p>
<p>Tunnistenumerot kaavakartalla on esitetty paikka paikoin epäselvästi, sillä joitakin tunnistenumeroita on käytetty kahteen kertaan, toisia Kolin kylän ja toisia Ahmovaaran puolella. Tämä olisi korjattava kaavaehdotukseen.</p>	<p>Kolin osayleiskaava on Lieksan kaupungin ja Ahmovaaran osaleiskaava on Juuan kunnan, tunnistenumeroita ei ole käytetty kahteen kertaan näillä osayleiskaava-alueilla.</p>
<p>Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</p>	
<p>Juuan kunta ja Lieksan kaupunki ovat pyytäneet Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta (ELY-keskus) lausuntoa Koli-Ahmovaara osayleiskaavan ehdotuksesta. Osayleiskaavan tavoitteena on keskittää rakentamista Koli-Ahmovaaran alueelle, mikä mahdollistaa muun muassa vakituisten asukkaiden määrän kasvun alueella. Lisäksi ohjataan kansallispuiston matkailupalvelujen sijoittamista, vahvistetaan kuntien kyläverkostoa ja lisätään alueen houkuttelevuutta elinkeinojen sijoituspaikkana. Kaavan ratkaisut perustuvat Kolin iso kuva 2050 ja Kolin matkailuvision -töihin. Osayleiskaavan toteutus tapahtuu pääosin vaihteellisesti asemakaavoituksella.</p>	
<p>ELY-keskus antoi luonnosvaiheesta lausuntonsa 30.3.2021. Lausunto on otettu joiltain osin huomioon kaavaehdotuksessa. ELY pitää myönteisenä, että ehdotusvaiheessa alue- ja yhdyskuntarakenteen on osoitettu tiiviimmin kyliin ja niiden läheisyyteen.</p>	
<p>ELY-keskus toistaa luonnosvaiheesta lausumansa näkemyksen, ettei se hyväksy alue- ja yhdyskuntarakenteen laajentamista valtatie länsipuolelle lisääntyvän valtatie liittymis- ja ylitystarpeen ja alue- ja yhdyskuntarakenteen hajautumisen vuoksi. ELY-keskus ehdottaa valtatie länsipuolen T ja TP maankäyttömerkintöjen poistamista tai näiden siirtämistä rinnakaistietarve mukaan lukien valtatie itäpuolelle.</p>	<p>Valtatie länsipuolella on koko kaava-alueen ainoa teollisuusalue. Ehdotukseen kaava-alueen rajausta tarkennettiin ja rakentamisen alueena osoitettiin vain välittömästi valtatie ääressä olevat alueet (TP-laaj ja T-alue), mitkä eivät aiheuta lausunnossa kerrottua merkittävää liikennettä. Asemakaavalla voidaan huolehtia, että alue varataan sijainnin mukaisesti yhdelle tai korkeintaan kahdelle toimijalle. Länsipuolen liikennöinti on mahdollista toteuttaa toimivaksi ja sujuvaksi sekä turvallisesti. Teollisuusalueen ja työpaikka-alueen laajennuksen mahdollinen tuleva liikennöinti on erittäin pieni osa osayleiskaavaratkaisun kokonaisliikenteen määrästä.</p>
<p>Valtatie 6 välillä Joensuu-Kajaani lukeutuu pääväyläasetuksen mukaiseen pääväylä II -luokkaan. Pääväylä tulee huomioida etenkin pitkänmatkaisen liikenteen sujuvuus ja tasainen matkanopeus. Näin ollen valtatie liittymien määrä on pidettävä mahdollisimman vähäisenä ja liittymien etäisyydet toisistaan mahdollisimman pitkinä. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 37 §:n mukaan uusien liittymien rakentaminen pääväylille edellyttää pääsääntöisesti tiesuunnittelumenettelyä. ELY-keskus katsoo, ettei sekä valtatie itäpuolen TP ja P(laajennusalue) että alueelle mahdollisesti osoitettavat muut maankäyttövaramukset voi tukeutua pelkästään valtatiehen, vaan alueille tulisi olla osoitettuna esimerkiksi valtatie suuntainen rinnakaistieyhteys tai yhteys Ahmovaarantieltä.</p>	<p>Valtatielle on osayleiskaavassa osoitettu vain kolme liittymää: Ahmovaarantie pohjoinen, Ahmovaarantie etelä ja maantie 504 sekä mahdollisena yhteystarpeena itäpuolen rinnakaistien liittymä etelässä. Valtatie itäpuolen P- ja TP-alueille ei ole osoitettu liittymistä valtatielle vaan kulku esitetään asemakaavoittamalla yhteydet Ahmovaarantielta.</p>
<p>Väylävirasto</p>	
<p>Koli-Ahmovaara osayleiskaava sijoittuu Lieksan kaupungin Kolin ja Juuan kunnan Ahmovaaran alueelle, joten Lieksa ja Juuka laativat kaavaa yhteistyössä rinnakkaisina prosesseina. Osayleiskaavantavoitteena on muun muassa ratkaista ja uudistaa Kolin ja Ahmovaaran ydinalueiden maankäyttöä. Rakentamista halutaan keskittää Koli-Ahmovaara alueelle ja näin mahdollistaa vakituisten asukkaiden määrän kasvu. Kaava varmistaa alueen ympäristöarvojen säilymistä ja ohjaa kansallispuiston matkailupalveluiden sijoittumista kestävästi. Kaavalla tavoitellaan innovatiivisuutta ja varaudutaan alueen tulevaan kehitykseen pitkälle tulevaisuuteen.</p>	
<p>Väylävirasto on tutustunut osayleiskaavaehdotukseen vesiliikenteen näkökulmasta. Kaava-alueella ei ole Väyläviraston ylläpitämiä julkisia kulkuväyliä eikä ranta-alueilla väylien kiinteitä turvalaitteita. Väylävirastolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.</p>	<p>-</p>

Metsähallitus	Kuntien vastine 8.12.2021:
<p>Kaavan tavoitteena on keskittää rakentamista Koli-Ahmoavaara alueelle ja mahdollistaa vakituisten asukkaiden määrän kasvu. Tavoitteena on rakentamisen tarkoituksenmukainen keskittäminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kaava edistää Kolin matkailualueen kestävästä kehittämisestä isossa kuvassa ja ohjaa kehittämistä siten, että palveluiden painopiste siirtyy Kolin kansallispuiston alueelta muualle.</p>	
<p>Natura-arvioinnin tarveharkinta on toteutettu kaavan ehdotusvaiheessa sekä Kolin kansallispuiston että Savijärven suon Natura-alueiden osalta, ja sitä voidaan pitää kattavana. Natura-arvioinnin tarveharkinnassa on arvioitu kaavan mahdollistaman rakentamisen myötä kasvavan kävijämäärän vaikutuksia Natura-alueille. Tarveharkinnan mukaan kaavalla ei ole suoria, rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia Kolin kansallispuiston Natura-alueeseen mutta välillisenä vaikutuksena matkailijoiden ja retkeilijöiden lisääntyminen kaavan mahdollistaman rakentamisen myötä lisää liikkumista Natura-alueella. Kaavan mahdollistaman rakentamisen myötä kävijämäärät Kolin Natura-alueella lisääntyvät nykyiseen verrattuna kaavan tavoitevuoteen 2040. Kävijämäärien lisääntyminen lisääkin riskiä kasvillisuuden kulumiseen erityisesti reittien ja taukopaikkojen ympäristössä. Natura-arvioinnin tarveharkinnan johtopäätöksenä kuitenkin todetaan, että kaavan toteutuminen ei merkittävästi heikennä Kolin Natura-alueen suojeluarvoja, eikä varsinaista luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia katsota tarpeelliseksi. Tarveharkinnassa tuodaan kuitenkin esiin negatiivisten vaikutusten lieventämiseksi ensisijaisena keinona reitistöjen ja taukopaikkojen yllä- ja kunnossapitämistä sekä opastusta ja tiedotusta.</p>	
<p>Metsähallitus tiedostaa lisääntyvien kävijämäärien aiheuttamat haasteet erityisesti Kolin kansallispuiston alueella. Ekologisten vaikutusten arvioidaan vielä toistaiseksi olevan kohtuullisen vähäisiä ja hallittavissa. Lieksan kaupungin ja Juuan kunnan edistäessä Kolin matkailuvision toteutumista, on kuitenkin oletettavaa, että myös Kolin kansallispuiston käyntimäärät nousevat. Siksi kestävyys seuranta, ja aktiivinen reitistöjen ja taukopaikkojen yllä- ja kunnossapito, opastus ja tiedotus sekä käytön ohjaus on äärimmäisen tärkeää kielteisten vaikutusten minimoimiseksi. Riittävä ekologinen kytkeytyneisyys lakisäateisten luonnonsuojelualueiden välillä sekä Kolin kansallispuiston välittömässä läheisyydessä vahvistaisi myös edelleen kansallispuiston suojelutavoitteita.</p>	
<p>Maankäyttö- ja rakennuslaissa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että arvokkaat maisema-alueet otetaan huomioon alueiden käytössä. Maakuntakaavan mukaisesti valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella (ma/mv) alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.</p>	
<p>Yhteenvetona voidaan todeta, että kaavahankkeen vaikutukset lakisäateiseen Kolin kansallispuistoon ja Savijärven soiden luonnonsuojelualueeseen ja Natura-alueisiin sekä Kolin arvokkaaseen maisema-alueeseen on syytä tarkastella huolellisesti ja yhteensovittaen siten, ettei em. alueiden arvoja heikennetä. Tämän huomioon ottaminen korostuu myöhemmin tehtävässä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.</p>
<p>MTK</p>	
<p>Maatalouden ja maaseudun kehittämisessä Järvi-Suomen alueella maidon ja naudanlihantuotanto muodostaa selkärangan myös tulevalle CAP27 kaudella, joka turvaa myös työpaikat koko ruokaketjussa. Maatalouden markkinatuloista alueella vuonna 2020 näiden toimialojen osuus oli 75 %. Alalta poistuu kuitenkin nopeasti yrittäjiä ja jokainen jatkava ja investoiva tila on kunnan arvoinen alueen ruokaketjun toimivuudelle.</p>	
<p>Järvi-Suomessa ja erityisesti Pielisen-Karjalassa ja Kolin alueella, harvat karjatilat tuovat tärkeän lisän luonnon ja maiseman monimuotoisuuteen, joka on myös tärkeää alueen matkailun kehittämisessä. Euroopassa yleisesti pyritään säilyttämään karjatalous osana kansallispuistojen toimintaa ja yhdistämään se osaksi kestävästä matkailusta sekä palvelurakennetta. Tämä kehitystä toivoisimme voitavan edistää myös Pohjois-Karjalassa.</p>	
<p>[nimi] tilalla on tehty kehittämissuunnitelma luomu emolehmätuotannon aloittamiseksi, joka on myös luonnon monimuotoisuutta ja hiilensidontaa maaperään parhaiten edistävä tuotantomuoto. Kaikki em. toimenpidekokonaisuudet löytyvät myös Pohjois-Karjalan uudesta maakuntaohjelmasta (POKAT 2025) vuosille 2022-25 ja ovat osaltaan edistämässä maakunnan kestävästä kehityksestä ja elinvoimaisuutta. Toivomme, että myös nämä asiat otetaan huomioon kaavoitusta laadittaessa. Asuntoalueen sijainti aivan kotieläintilan vieressä aiheuttaa väijäämättä jonkin verran haju- ja meluhaittoja, jotka kannattaa huomioida kaavoituspäätöstä tehtäessä. Yhteiselo on aina helpompaa, jos yritystoiminta on riittävän matkan päässä vakinaisesta asutuksesta.</p>	<p>Tila on merkitty AM-kohteena, jonka alue on tarkoitettu maa- ja metsätaloutta sekä sivuelinkeinoja palvelevia asuin-, tuotanto- ja talousrakennuksia varten. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta ja talousrakennuksia. Rakennuspaikan yhteenlaskettu rakennusoikeus saa olla enintään 10 % rakennuspaikan pinta-alasta. Kaavan valmistelun aikana kotieläintalouden suuryksikkönä toimineet talouskeskukset on esitetty indeksillä 1, juuri lausunnossa mainittujen mahdollisten haittojen huomioimiseksi tarkemmassa suunnittelussa. Kohdemerkinnälle lisätään vähäisenä tarkennuksena -1 -indeksi. A-alue ulottuu tilan maille. A-alueen kehittämisessä tullaan nimenomaan huomioimaan yleiskaavan AM-merkinnän ja tilalla harjoitettavan maatalouden vaikutukset rakentamiseen läheisillä A-alueilla. Kaavan tavoitevuosi on 2040 ja A-aluetta voidaan kehittää täysimääräisesti vasta kun tilan omistaja ja alueen maankäyttö sen sallivat. Kaavaratkaisu ei siten ole merkittävästi ristiriitainen läheisten maankäyttömuotojen pohjalta. Ehdotusta tarkennetaan osoittamalla kyseisen tilan A-alueet reservialueina.</p>
<p>MTK haluaa edistää maaseutu kylien, elinkeinojen ja matkailun kehittämistä alueella ja toivoo, että voisimme yhdessä Lieksan kaupungin, kaavoituksesta vastaavien henkilöiden ja maaomistajien kanssa miettiä kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämistä Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavaa koskien.</p>	
<p>Suomen Metsäkeskus</p>	
<p>Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Koli-Ahmoavaara osayleiskaava 2040+ ehdotuksesta. Metsäkeskus tarkastelee luonnosta metsälain valvonnan ja metsään perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.</p>	

<p>Kaavan valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaavan maa- ja metsätalouteen ja virkistyskäyttöön osoitetuilla alueilla. Yleiskaavan muilla alueilla metsälaki ei ole voimassa. Metsälaki velvoittaa noudattamaan luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimaantumiseen, kuten kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kamera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.</p>	
<p>Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.</p>	
<p>Kaavaehdotuksessa metsätalouden edellytykset on huomioitu hyvin. Kaavaehdotuksessa positiivista on esimerkiksi aluevaraus- tai reservikohteiden säilyttäminen metsälain piirissä siihen saakka, kunnes alueiden käyttötapa esimerkiksi asemakaavan myötä mahdollisesti muuttuu varauksessa ilmoitetun merkinnän mukaiseksi. Tämä mahdollistaa metsätalouden harjoittamisen alueilla metsälain veloitteiden ja mahdollisuuksien mukaisesti, mikäli reservialueen käyttöönotto kaavamerkinnässä osoitettuun käyttötarkoitukseen ei tapahdukaan.</p>	
<p>Metsäkeskus näkee hyvänä, että kaavan valmistelussa on hyödynnetty esimerkiksi luontokohteiden osalta avointa metsä- ja luontotietoa.</p>	
<p>Kaavaehdotuksessa on esitetty ge-merkinnällä arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma. Merkinnän aiheuttamaksi rajoitteeksi on kirjattu " Maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen on alueella kielletty."</p>	
<p>Kaavaehdotuksen ge-merkintöjä on sekä kaavan M-alueilla, että MY-alueilla, jotka ovat metsätalouksen ja metsälain soveltamisalan piirissä olevia alueita.</p>	
<p>Suomen metsäkeskus esittää, että kaavamääräyksiin tarkennetaan mitä muu maanpinnan muuttaminen tarkoittaa, ja mitä rajoitteita se aiheuttaa alueiden metsätalouksen näkökulmasta. Katsotaanko esimerkiksi tietyt uudistushakkuun jälkeiset maanpinnan muokkauksen menetelmät luonnonarvoja tai maisema-arvoja vaarantaviksi menetelmiksi? Metsäkeskus katsoo, ettei hyvän metsähoidon mukainen metsänhoidollinen maanmuokkaus ole kaavassa tarkoitettua luontoarvojen vaarantamista.</p>	<p>ge-osa-alueilla "muu maanpinnan muuttaminen" tarkoittaa geologisen kohteen eli harjumuodostelman muuttamista eikä kuten lausunnossakin on todettu tavanomaisessa metsänhoidossa tapahtuvaa mahdollista kuntan rikkoutumista.</p>
<p>Kaavaehdotukseen on merkattu AP-res -alueita, joiden kohdalla kaavaselosteeseen on kirjattu "Alue on varattu täydentämään pitkällä aikavälillä rakennetta, mikäli vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavaa, jonka myötä alueen käyttötarkoitus muuttuu ja kirjainmerkintä osoittaa ensisijaisen maankäyttömuodon. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on maa- ja metsätaloukseltaista aluetta (M)."</p>	
<p>Lisäksi kaavaehdotuksessa on myös uusia mahdollisia laajentumisalueita, joiden seloste on lähes sama kuin reservialueilla, " Alue on varattu täydentämään olemassa olevaa rakennetta, mikäli vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavaa, jonka myötä alueen käyttötarkoitus muuttuu. Värireunus ja kirjainmerkinnät osoittavat maankäyttömuodon. Ennen asemakaavoitusta, tai muuta käyttötarkoitusta osoittavaa toimitusta, alue on maa- ja metsätaloukseltaista aluetta (M)."</p>	
<p>Vaikka sovellettava kaavamerkintä laajentumisalueiden ja reservialueiden osalta onkin tällä hetkellä maa- ja metsätaloukseltaista alue (M), joka on Metsäkeskuksen näkökulmasta metsien käytöllisesti positiivinen asia, merkintöjen ongelmaksi voi muodostua metsätaloudellisen käytön ennustettavuus. Tämä aiheuttaa epävarmuutta metsänhoidollisiin investointeihin toteuttamiseen, ja voi johtaa käyttömuodon muuttuessa hoito- ja kunnossapitovelvoitteen alaisen Kamera-tukien takaisinperintään.</p>	
<p>Suomen metsäkeskus esittää, että reservialue- ja laajentumisaluemerkintöihin liittyen kaavan selitteissä, tai muissa kaavamerkintöihin liittyvissä lisätiedoissa, metsänomistajia tulisi muistuttaa alueille myönnettävien metsätalouden tukien mahdollisesta takaisinperinnästä, mikäli kaavamerkintä vaihtuu tukea saaneen hankkeen hoito- ja kunnossapitovelvoitteen aikana. Esimerkiksi nuoren metsän hoidossa hoito- ja kunnossapitovelvoitteen kesto on 10 vuotta.</p>	<p>Laajentumisen alueet on esitetty täydentämään olemassa olevaa rakennetta, mikäli alueen kehitys olisi ennakoitua nopeampaa ja reservialueet on osoitettu ns. parhaimpina alueina pitkällä aikavälillä, kaavan tavoitevuoden jälkeen. Nämä alueet on mahdollista ottaa käyttöön asemakaavoittamalla vasta kun vastaavat alueet on otettu jo käyttöön. Asemakaavoitus perustuu maaomistajan aloitteeseen, jolloin kiinteistön omistaja arvioinee hankkeensa taloudelliset vaikutukset kokonaisuutena (maankäyttömaksut, kunnallistekniikka, aluerakentaminen, verotus, mahdolliset tuet...). Asiasta lisätään selostuksen kappale yleiskaavan vaikutuksista metsätalouteen.</p>
<p>Kaavaluonnoskartalla on esitetty luo- ja s- merkinnällä arvokkaita luontotyyppisiä. luo- merkinnällä on esitetty metsätaloukseltaisilla alueilla sekä metsälain tärkeitä elinympäristöjä, että muita arvokkaita luontokohteita. Metsälain arvokkaiden elinympäristöjen turvaamisesta vastataan erillislainsäädännöllä, ja siksi niiden esittäminen kaavakartalla ei näin ollen ole tarpeellista. Metsäkeskus on viranomainen, joka vastaa metsälain 10 § elinympäristöjen tulkinnasta. Suomen metsäkeskus esittää, että luo- kohdemerkintöjä ei esitetä kaavakartalla maa- ja metsätaloukseltaisilla alueilla.</p>	<p>ELY-keskus puolestaan esittää kaikkien luontoselvityksen luo-alueiden osoittamista yleiskaavassa myös M-alueille. Metsälaki on voimassa yleiskaavan M- ja V-alueilla. Kaavassa näytetyt luo-merkinnät toimivat muiden viranomaisten taustatietona maankäytöllisiä asioita käsitellessä. Ei muutoksia.</p>
<p>Kaavaehdotuksessa Kolintien varteen on osoitettu alueella nykyisin vaikuttavasta osayleiskaavasta (Kolin keskusta-alueen osayleiskaava) poiketen useita uusia A-, C-, tai AP-merkinnöillä olevia aluekohteita. A-merkinnällä on osoitettu Kolin tien varressa alueita, jotka eivät ole olleet aiemmassa yleiskaavoituksessa mukana lainkaan. Aiemmassa kaavoituksessa yleiskaavan ulkopuolella olevia, tai yleiskaavassa maa- ja metsätaloukseltaista tai virkistyskäyttöön osoitettuja alueita, jotka kaavaehdotuksessa vaihtuvat merkinnöille A, C tai AP on Metsäkeskuksen arvion mukaan Kolin keskustaajaman ympäristössä noin 100 hehtaaria, ja ne ovat tällä hetkellä pääosin maa- ja metsätaloukseltaista.</p>	
<p>Suomen metsäkeskus muistuttaa, että kaavan laadinnassa kiinnitettäisiin erityistä huomiota kaavoituksen tarveharkintaan, ja siihen, ettei maa- ja metsätaloukseltaisia alueita, silloin kun ne todennäköisesti tulevat pysymään kyseisessä käyttömuodossa, siirretä yleiskaavoituksessa tarpeettomasti muihin kuin maa- ja metsätaloukseltaista tai virkistyskäyttöön, koska tällöin alueet siirtyvät pois metsälain soveltamisalan piiristä, eikä niille voida näin ollen myöntää myöskään Kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain (34/2015) mukaisia tukia.</p>	

<p>Maankäyttö- ja rakennuslakiin on kirjattu, että kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja selvityksiin. Mikäli kaavasta aiheutuu rajoitteita metsätalouden harjoittamiseen alueilla, joilla sovelletaan metsälakia, tulee rajoitteiden vaikutukset metsäelinkeinoon harjoittamiseen selvittää (Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 §). Suomen metsäkeskus esittää, että kaavan vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen tulee selvittää niiltä osin, kun metsätalouden harjoittamista alueilla rajoitetaan.</p>	<p>Yleiskaavan vaikutuksista metsätalouden harjoittamiseen arvioidaan tarkemmin selostuksessa.</p>
<p>Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala ry</p>	
<p>Kiitämme mahdollisuudesta lausua Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavaehdotusta koskien. Kuten kaavaehdotuksessa todetaan, kaava-alueen elinkeinoihin on kuulunut pitkään maanviljely, metsätalous, matkailu ja palvelut. Työpaikkaomavaraisuudenkin kasvattamisen näkökulmasta katsottuna näiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää jatkossakin. Kaava-alueella on paljon yksityistä maanomistusta, joten on tarpeen huolehtia siitä, ettei kaava rajoita tarpeettomasti yksityisten maanomistajien mahdollisuutta hoitaa ja käyttää omaa omaisuuttaan. Kaava ei saa olla liian paljon omaisuudensuojaan kajoava yksityisten maaomistajien kannalta.</p>	
<p>Kaavaehdotuksessa on joitain viittauksia mahdollisiin tai potentiaalsiin kohteisiin. Esimerkiksi ehdotuksen sivulla 20 on viitattu mahdollisiin pilaantuneisiin maihin. Mikäli kaavalla päädytään antamaan rajoituksia tiettyjen alueiden käytölle, tulee rajoitusten perustua tehtyihin tutkimuksiin ja selvityksiin riittäviä vaikutusarviointeja unohtamatta.</p>	<p>Maaperän tilan tietojärjestelmässä (MATTI) olevat kohteet tulee tarvittaessa huomioida maankäyttötarkoituksen muuttamisen yhteydessä ja siksi ne on merkitty yleiskaavaan informatiivisina.</p>
<p>Emme kannata laajaa reservialueiden käyttöä. Maa—ja metsätalosalueen jääminen reservialueelle voi vaikeuttaa esimerkiksi alueen myymistä. Tällä voi olla heikentävää vaikutusta alueen maanomistajien taloudellisiin mahdollisuuksiin.</p>	<p>Kaavasta on poistettu laajasti laajentumis- ja reservialueita kuntien harkittua tämän osayleiskaavan tavoitevuotta. Reservi-alueiden rakentamisen odotusarvolla toisaalta voi olla maanomistajille taloudellista hyötyä. Yleiskaavan vaikutuksista metsätalouden harjoittamiseen arvioidaan tarkemmin selostuksessa.</p>
<p>Kaavaan on merkitty luo-merkinnällä mahdollisesti luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita luontotyyppisiä tai suojeltavan lajin elinympäristöjä, joiden säilymistä ei saa vaarantaa. Metsien käsittelyssä lainsäädäntö suojaa useita arvokkaita elinympäristöjä sekä suojeltavia lajeja. Kaavaan ei ole tarpeen lisätä sellaisia kaavamerkintöjä, jotka jo lakien perusteella tulevat otetuiksi huomioon. Lisäksi metsäsertifiointi ja sen vaatimukset suojaavat muitakin kuin lain mukaan huomioon otettavia kohteita. Joka tapauksessa kaavaan ei tule merkitä mahdollisia kohteita/elinpiirejä, vaan lopullisen kaavan kaavamerkinnät tulee perustua vain todettuihin havaintoihin.</p>	<p>Yleiskaava esittelee kuntien tahtotilaa ja sen M- ja V-alkuisilla alueilla metsänhoito perustuu metsälakiin. Kaavassa näytetyt luo-merkinnät toimivat muiden viranomaisten taustatietona maankäytöllisiä asioita käsitellessä. Luo-osa-alueet on esitetty selvitysten perusteella, ja selvityksen ajankohtana näillä tavattiin suojeltu laji tai todettiin arvokas luontotyyppi. Määräysten mahdollinen-sana viittaa siihen, että ajan kuluessa osa-alueen luonnontila voi hyvinkin muuttua. Ei muutoksia.</p>
<p>Kaavaan on merkitty MY-merkinnällä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja. Näiden alueiden osalta edellytetään metsänhoidollisten toimenpiteiden suorittamista siten, että alueen maisemalliset ja ympäristölliset arvot säilyvät. Katsomme kuitenkin, ettei maisemallisia arvoja tule sotkea ympäristöllisiin arvoihin eikä ympäristöarvoja turvaavalla kaavamerkinnällä näin ollen tule osoittaa maisemallisia rajoituksia alueen käytölle.</p>	<p>Yleiskaavan M-alueiden käsittely tapahtuu metsälain puitteissa.</p>
<p>Kontiolahden kunta</p>	
<p>Lieksan kaupunki on pyytänyt Kontiolahden kunnan lausuntoa Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavan 2040+ Kolin puoleisesta ehdotuksesta.</p>	<p>-</p>
<p>Kolin ja Ahmoavaaran alueelle on tavoitteena saada oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jossa on kestävästi osoitettu noin puolet matkailuvision mukaisista aluevarauksista vuoteen 2040. Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavan tavoitteena on olla aidosti kehittämiseen tähtäävä kaava, jossa mahdollistetaan pysyvä asuminen sekä vastataan matkailun kasvaviin tarpeisiin kansainvälisesti ja ympärivuotisesti sekä laajemmin luontoliikuntaa huomioiden. Osayleiskaavan tavoitteena on myös olla tulevaisuuteen tähtäävä innovatiivinen alueiden käytön suunnitelma.</p>	
<p>Kontiolahden kunta näkee Kolin tärkeänä ja vetovoimaisena matkailualueena Pohjois-Karjalan maakunnassa. Koli on ylikunnallinen kehittämisen kohdealue, minkä takia etenkin matkailupalvelujen kehittäminen ja kuntien välinen yhteistyö on tärkeää. Vetovoimainen matkailualue tukee myös lähialueiden elinkeinotoimintaa.</p>	
<p>Luontomatkailu on tärkeässä osassa Kontiolahden kunnan alueella. Kolin alueen kehittyminen edistää osaltaan Kontiolahden strategista tavoitetta matkailun toimintaympäristön kehittämisessä. Koli-Ahmoavaaran osayleiskaavaehdotuksessa matkailualueita on osoitettu laajalti Kolin alueelle. Kontiolahti katsoo, että tämä on hyvä asia, sillä etenkin kunnan pohjoisosassa toimivat yritykset ovat tällöin vahvasti Kolin matkailualueen vaikutuspiirissä.</p>	
<p>Osayleiskaavassa on tärkeää osoittaa keskeisten ulkoilureittien merkinnät. Reittien suunnittelussa on otettava huomioon sujuvat yhteydet yli kuntarajojen. Kontiolahden kunnan osalta tämä tarkoittaa ulkoilureittien yhdistämistä Kontiolahden puolella oleviin ulkoilureitteihin. Tulevissa reitistöhankeissa tulisi huomioida myös monikäyttöisyys ja nykyisten matkailutrendien kehitys, esimerkiksi maastopyöräilyn osalta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.</p>
<p>Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että lisääntyvä matkailukäyttö aiheuttaa huomattavaa kuormitusta muun muassa Jerontien ja Herajärventien ympäristössä, mikä tulee huomioida kaavan valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa.</p>	<p>Kaavatyössä mukana olleet liikenteen asiantuntijat eikä Pohjois-Savon ELY-keskus ole tunnistanut lausunnossa mainittua huomattavaa kuormitusta Kontiolahden kunnan puolella olevalle Jerontien osuudelle tai Herajärventielle.</p>
<p>Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitos</p>	
<p>Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen puolesta on hyvä, että Kolin alueelle laaditaan ajantasainen osayleiskaava, missä yhdistetään sekä päivitetään aiempia kaavoja. Näin ollen saadaan Kolin kokonaisvaltaista kehittämistä palvelevaa maankäytön ohjausta sekä asemakaavoitustyötä ohjaavaa kaavoitusta.</p>	
<p>Lieksan kaupungin vesihuoltolaitos ja -liikelaitos (vuodesta 2018) on toiminut Kolin Veden verkostoalueella vuodesta 2007. Sitä ennen alueella toimi Kolin Hiiden vesiosuuskunta. Kolin kyläkeskuksen alueella toimii edelleen Kolin kylän vesiosuuskunta.</p>	
<p>Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen Kolin Veden vesihuoltolain mukainen toiminta-alue on hyväksytty Lieksan kaupunginhallituksessa 17.9.2018. Varsinainen toiminta-alue kattaa Merilänrannan alueella Pielisen rantaan pitkin Purnuniemen ja Kolin sataman alueet, Kolin keskustan läheisyydessä olevat kaupungin omistamat maa-alueet sekä Kolin koululta Ylä-Kolintietä pitkin Hotelli-Kolille rajoittuvat alueet. Toiminta-alueajaksiin sisällytettiin tulevaisuuden mahdollisina laajentumisalueina Merilänrannantien viereistä Pielisen ranta-alueita, Käränkavaaran aluetta sekä Häkinlahden ranta-alueita. Näiden alueiden jatkoselvitykset ja toteutumismahdollisuudet ovat vielä kesken. Kolin Veden toiminta-aluekartat lausunnon liitteenä.</p>	

Vesihuoltoliikelaituksen viime vuosien yhtenä tärkeänä työnä on ollut Kolin verkostoalueen johtotiedon tarkistaminen ja päivittäminen. Vesihuoltoliikelaitos toimittaa kaavavalmisteluun tarvittaessa ajantasaista johtotietoa.	
Osayleiskaava-alueella on voimassa Koli Culturan asemakaava Purnulammen ja Ylä-Kolintien välissä (Lieksan KV 24.4.2017) sekä useita ranta-asemakaavoja. Lisäksi osayleiskaava-alueella on vireillä kaksi ensivaiheen asemakaavoitustyötä, joista toinen koskee Ylä-Kolintien eteläpuolista aluetta ja toinen Purnuniemen aluetta.	
Yleisesti kaavavalmistelussa ja kaavoituksessa tulee ottaa huomioon kaava-alueen sisällä sijaitsevat vesihuoltoliikelaituksen toiminnot mm. vesihuollon runkolinjat, Merilänrannan pohjavesialueella sijaitsevat pohjavedenottamot (2 kpl), Merilänrannantien varrella sijaitseva jätevedenpuhdistamo sekä Ylä-Kolintien varrella sijaitseva ylavesisäiliö.	ET, Yhdyskuntateknisen huollon alue, merkinnöin on varattu alueet lausunnossa mainitulle vedenottamolle ja vedenpuhdistuslaitokselle. Yleismääräyksessä on lisäksi huomioitu, että korttelialueet ja reservialueet sisältävät alueelle tarpeelliset yhdyskuntateknisen huollon alueet ja että kaava-alueelle on rakennettava voimassa olevan lainsäädännön mukaiset vesihuoltoratkaisut. Kaavakartalle lisätään vähäisenä tarkennuksena olemassa olevan ylavesisäiliön vuoksi kohdemerkintä.
Muilta osin Koli-Ahmoaaran osayleiskaavan 2040+ ehdotuksesta ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa.	
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys	
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydellä ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.	-
Kolin kotiseutuyhdistys ry	
Kolin Kotiseutuyhdistyksellä ei ole huomautettavaa kaavaan, koska siinä on nyt otettu onnistuneesti huomioon paikallisten asukkaiden, maanomistajien ja metsätalouden harjoittajien toiveet. Toivomme, että jatkossakin alueen paikalliset asukkaat, mökkiläiset ja maanomistajat, metsätalouden harjoittajat otetaan yhtä hyvin huomioon. He eivät saa jäädä matkailun jalkoihin.	Merkitään tiedoksi tarkempaa suunnittelua varten.
Kolin Ipatti ry	
Kolin kylän keskustassa olemassa olevia kaikkia ulkoilureittejä ei ole sisällytetty kaavaehdotukseen. Ulkoilureitit ovat olennainen osa kehitettäessä matkailutoimintoja Kolin alueella ja etenkin Kolin kylän keskustassa. Kaavaehdotuksesta puuttuva olemassa oleva ulkoilureitti kulkee osittain aivan tulevan hotellin vieressä. Tämä ulkoilureitti on ollut vuosikymmenien ajan muun muassa laturetkien käytössä. Ulkoilureitit ovat olennainen osa Kolin kylän kehittämistä ja ne tulisi olla kaikilta osin kaavassa. Pyydämme, että ulkoilureitit lisätään kaavaan liitteenä olevan kartan mukaisesti (lausunto 12)	Osayleiskaavalla on osoitettu olevat ulkoilun runkoreitti ohjeellisena. Mittakaavassa 1:20 000 ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa kaikkia reittejä, polkuja ja kulku-uria tai latuja. Ulkoilureittitoimituksin voivat kunnat toteuttaa uusia ja laillistaa vakiintuneita reittejä osayleiskaavasta riippumatta. Yleiskaavan korttelialueet ja reservialueet sisältävät alueelle tarpeelliset viherympäristöt ja kulkuyhteydet ja yleisissä määräyksissä vaaditaan, että tarkemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityisesti huomiota ympärivuotisen ulkoilun kehittämiseen.
Kolin kalaveden osakaskunta	
Kolin kalaveden osakaskunnan omistamalla käytöstä poistetulla Kolin pudotuspaikalla oleva polttoaineiden jakelupiste tulisi merkitä kaavaan. Samoin osakaskunnan omistamalla vesialueella sijaitseva pienveneiden telaranta olisi huomioitava kaavassa.	Lausunnossa esitelty kohde ei ole osayleiskaava-alueella.
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	
Kaavaehdotukseen on täydennetty maakuntaliiton luonnosvaiheen lausunnossa esittämiä täsmennyksiä. Kaava-aineistoissa ei ole mukana ranta-alueelle laadittua emättilamitoitusta, jolla maanomistajien tasapuolisuus varmistetaan. Tämä olisi hyvä lisätä aineistoihin. Reittien osalta pyydetään huomioimaan, että kaavassa on joitain epä johdonmukaisuuksia reittien jatkuessa välillä kaava-alueen yli ja välillä katketen kaava-alueen rajalla.	Emättila-mitoitus on laadittu Juuan kunnan puolelle kaavaan "Ranta-alue" merkinnällä merkityille alueille. Pielisen RA-alueet on osoitettu voimassa olevien kaavojen mukaisesti. ELY-keskuksen lausunnossa esiin nostettujen metsäalueilla sijaitsevien vesistöjen vuoksi M-alueen määräystä tarkennetaan: Alueelle saa rakentaa maa- ja metsätalouskäyttöön tai niiden liitännäiselinkeinoihin tarkoitettuja rakennuksia ja rakennelmia sekä haja-asutusluontoista rakentamista, siten että vesistöjen ranta-alueilla rakennusoikeus määräytyy yleisten rantamitoitusperiaatteiden mukaisesti. Muu rakentaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Lieksa ei tule liittää rantamitoitusta tähän kaavaan. Purnuniemi - Merilänranta välillä maanomistajat ovat ilmaisseet kantansa, etteivät halua rantarakentamista. Tällöin rantojen mitoittaminen tai kaavoittaminen jää tulevaisuuteen. Asiaa ei ole tarpeen ratkaista tässä kaavassa.
Lisäksi maakuntaliitto toteaa, että Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1.vaiheen kaavaehdotus on tarkoitus laittaa lausunnoille vielä loppuvuoden aikana.	Merkitään tiedoksi.
Pohjois-Karjalan maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa Koli-Ahmoaara osayleiskaava 2040+ kaavaehdotukseen.	
Pohjois-karjalan alueellinen vastuumuseo	
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo on kaavan luonnosvaiheessa antamassa lausunnossaan (diar. 943/00.01.06/202129.03.2021) sekä 1.7.2021 järjestetyssä viranomaisneuvottelussa todennut, ettei kaava-alueen arkeologisen kulttuuriperinnön päälle tule ilman muinaismuistolain (295/1963) mukaista neuvottelua osoittaa rakentamista tai muuta muuttuvaa maankäyttöä. Lausunnossa esiin nostetut kohteet ovat: Koirilampi 1 (muinaisjäänneksen tunnus 100004649), Rintasenlammit (1000040757), Sikjoinniemi (1000040753) ja Nuutila 3 (1000040771), joiden alueille on kaavassa osoitettu RMP-, RM- RA-aluevarauksia. Tietoa kohteista ja niiden aluerajauksista on luettavissa osoitteessa https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki .	
Lieksan kaupunki ja Juuan kunta ovat vastineessaan todenneet, ettei kaavan muuttaminen tältä osin ole aiheellista, sillä osayleiskaavalla ei tulla suoraan myöntämään rakennuslupia. Vastineessa todetaan, että muinaisjäänneiden ja rakentamisen yhteensovittaminen ratkaistaan asemakaavavaiheessa. Museo on ratkaisusta jyrkästi eri mieltä. Yleiskaavataso on arkeologisen kulttuuriperinnön suojelun ja vaalimisen kannalta merkittävin kaavataso, eikä asian ratkaisemisen siirtämistä asemakaavavaiheeseen voida pitää millään tavoin hyväksyttävää ratkaisuna. Kaavoittaja ei voi myöskään omalla päätöksellään ohittaa muinaismuistolain mukaista menettelyä huolimatta siitä voidaanko kaavan perusteella myöntää rakennuslupaa vai ei.	

<p>Muinaismuistolaki (295/1963) rauhoittaa kaikki kiinteät muinaisjäännökset ja kieltää niihin kohdistuvan kaivamisen, muuttamisen, peittämisen, poistamisen ja muun niihin kohdistuvan aiheettoman kajoamisen. Kaavoittaminen muinaisjäännösalueelle ilman asianmukaista neuvottelua museoviraston ja maanomistajan kanssa on arkeologiseen kulttuuriperintöön kajoamista ja näin ollen muinaismuistolain 13 § vastaista. Muinaismuistolain noudattamiseen viitataan myös maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:ssä: "Kaavaa laadittaessa, hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, noudatettava, mitä muinaismuistolain (295/1963) 13 §:ssä säädetään. Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä muinaismuistolaissa säädetään." Lisäksi asia on esitetty Museoviraston julkaisemassa Arkeologinen kulttuuriperintö ja kaavoitus -oppaassa (Museovirasto 2020:13), jossa asiasta todetaan seuraavaa: "Jos kaavoituksen yhteydessä on tarpeen mahdollistaa rakentaminen muinaisjäännöksen päälle, asiassa tulee menetellä muinaismuistolain 13 § mukaisesti. Kaavoituksen kyseessä ollessa järjestetään neuvottelu, jossa todetaan, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa riittävien tutkimusten jälkeen. Neuvottelussa tulee olla mukana Museovirasto, kunta ja maanomistaja." Kyseisen oppaan sivulla 12 todetaan myös: "Jos tunnetun kiinteä muinaisjäännöksen kohdalle on merkitty rakentamista ilman, että muinaisjäännökseen kajoamiseen on saatu lupa muinaismuistolain 11 tai 13 §:n mukaisessa menettelyssä, on harkittava valittamista kaavasta."</p>	<p>OYK ei mahdollista rakentamista sm-kohteen päälle vaan määräyksin suojelee sitä: "Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta ja sen lähiympäristöä koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto." Osayleiskaava ei siis aiheuteta suoraa mahdolliseen muinaisjäännökseen kajoavaa toimenpidettä. Kohteet on selvityksen mukaisesti merkitty kaavassa. Yleiskaavalla osoitetaan vain alueen pääkäyttötarkoituksia ja aluevaraukset sisältävät myös muita maankäytöllisiä kohteita ja osa-alueita, jotka ratkaistaan tarkemmalla tasolla. Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamana kiinteän muinaisjäännösalueen määräyksessä vaaditaan aluetta ja sen lähiympäristöä koskevista suunnitelmista pyydettyä erikseen museoviranomaisen lausunto. Tämä turvaa lausunnossakin esitetyt kohteet, ikäänkuin tekee reijän yleiskaavan alueen sisään, on kohde maa- ja metsätalousalueella tai virkistyksen alueella tai rakentamiseen muuten osoitetulla alueella. Arkeologinen kulttuuriperintö huomioidaan kaavahierarkian mukaisesti tarkemmin asemakaavavaiheessa tai mikäli alueelle kohdistuu muutoin mahdollisesti muinaisjäännöksiin vaikuttavia toimenpiteitä. Asemakaavat yleisesti laaditaan 1:2000 mittakaavassa, jossa muinaisjäännösten alueet voidaan esittää tarkasti ja rajata rakentamisen korttelialueiden ulkopuolelle. RA-alueet on osoitettu asemakaavojen mukaisesti. Kaupunki ottaa yhteyttä museovirastoon neuvottelutarpeen selvittämiseksi.</p>
<p>Lopuksi museo toteaa, että rakennuspaikkojen osoittaminen kiinteiden muinaisjäännösten alueelle antaa väärän kuvan alueen maankäytön mahdollisuuksista. Tämä puolestaan saattaa johtaa maanomistajien kannalta kohtuuttomiin tilanteisiin. Kyse on lainsäädännön ohella maanomistajien oikeusturvasta, sillä kaavamääräys tai rakennuslupa eivät korvaa muinaismuistolain edellyttämiä kajoamislupamenettelyjä. Yllä esitettyjen seikkojen perusteella, museo ei voi hyväksyä kaavaratkaisua nyky muodossaan. Kaavaa on muutettava siten, ettei muinaisjäännöksen alueelle osoiteta uutta rakentamista vaan esimerkiksi lähivirkistyksen (VL) tai maa- ja metsätalouden (M) alueita. Mikäli kaava halutaan viedä eteenpäin sellaisenaan, on asiasta ennen kaavan hyväksymistä käytävä muinaismuistolain 13 § mukainen neuvottelu Museoviraston kanssa. Ilman muinaismuistolain mukaista neuvottelua kaavaa ei tule hyväksyä.</p>	
<p>Rakennettu kulttuuriympäristö Kaavatyötä varten suunnittelualueelta on laadittu rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva selvitys Kulttuuriympäristöselvitys, Koli-Ahmoavaara 2040+ Rakennettu kulttuuriympäristö (Sweco Ympäristö Oy 2021). Museo pitää valitettavana, että kaikkia selvityksen esittämiä arvokkaita kohteita ei turvata kaavaratkaisussa riittävästi. Museo ilmaisi tämän huolen jo kaavaluonnokseen antamassaan lausunnossa sekä aiemmin mainitussa viranomaisneuvottelussa. Neuvottelussa museo mm. esitti, että kaikki kohteet, joilla inventoija on todennut olevan sekä rakennushistoriallista / arkkitehtonista (R), historiallista (H) että maisemallista arvoa (M) tulisi huomioida suojelukohteina. Esimerkiksi maakunnallisesti arvokas Kaarnan huvila (K7) sekä paikallisesti arvokkaat Lahtela (K27) ja Ahmoavaaran koulu (A3) on syytä osoittaa kaavassa suojelumerkinnällä sr (suojeltu rakennus tai rakennettu ympäristö). Kokonaan huomioitua jääneet Harjula (K21), Särkkälä (K24), Nuutila (K25) sekä Korpela (K30) on syytä huomioida jo kaavaluonnoksessa esitetyn mukaisesti kaavamerkinnällä kh (rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai taajamakuvan kannalta arvokas rakennus). Mikäli valtaosa arvokohteista tullaan osoittamaan kaavaehdotuksen mukaisesti kaavamerkinnällä kh, tulee merkinnän kaavamääräystä tiukentaa nykyisestä esimerkiksi lisäyksellä "rakennuksia ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä". Kaavamerkintä ta (paikallisesti arvokas taajama-alueen kyläkokonaisuus) käsittää Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön, Kolin kylämaiseman. Kaavamerkinnässä tai -määräyksessä olisi hyvä tuoda esille alueen maakunnallinen arvo. Lisäksi ko. kaavamääräykseen museo esittää lisäystä "aluetta koskevissa merkittävässä muutostöissä museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen".</p>	<p>MRL mukaisesti tulee kaavassa huomioida mm. rakennettu kulttuuriperintö riittävällä tavalla. Vaatimus koskee koko kaavatasoa, koko kaava-aluetta, ei yksittäisiä rakennuksia. Kaavassa on huomioitu alueellisesti riittävä määrä kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia ja siten kaavaratkaisun vaikutukset paikalliseen, alueelliseen ja maakunnalliseen tasoon ym. sekä suojelun riittävyteen ovat kokonaisuutena riittävät. Inventoinneissa, jotka ovat vain inventoijan näkemys asiassa ja suosituksia, ei ole jätetty osoittamatta tai kaavassa suojelematta tai muutoin merkitsemättä arvokohteita, joilla olisi paikallistasoa korkeampi arvo. Paikallisilla kohteilla ja niiden merkitsemisellä on enemmän harkintavaraa, erityisesti kun vastaavia ja vastaavan ikäisiä rakennuksia on maakunta pullollaan. Vaikutusten arviointia ei tule siten kohdistaa esim. pelkkään rakennuksen ikään ilman laajempaa kokonaistarkastelua. Yleisissä määräyksissä lisäksi todetaan, että: "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon elinvoiman vahvistaminen sekä kulttuuriympäristön vetovoima, vaaliminen ja kestävä käyttö." Eli esim. rakennuslupa, purkulupa tai muu rakennukseen kohdistuva lupamenettely on osa tarkempaa suunnittelua ja siten huomioi myös tätä kautta alueen rakennetun kulttuurihistorian arvoja. Kaikki merkittävät arvot on tunnistettu selvityksissä ja selvitykset ovat siten riittävät. Myös merkitsemättömiin rakennuksiin voi kohdistua mm. niiden lupakäsittelyssä vastaavia vaateita kuin merkittyihin - vrt kaavattomat alueet. Rakennukselta eivät siten lähtökohtaiset arvot ole vähentyneet, vaikka sitä ei olisi merkitty kaavassa. Tasapuolisen merkintätavan ei tarvitse kohdistua kaikkiin samanikäisiin tai -tyyppisiin rakennuksiin - kunnosta ja muista ominaisuuksista riippumatta. Kaupunki on toteuttanut tasapuolisuuden näkökulmaa maanomistajalähtöisesti, eli on sallittu maanomistajan päättää häntä juridisesti ja merkittävästi vaikuttavassa asiassa. Maanomistaja on saanut harkita omaa nykyistä ja tulevaa tarvetta ja käyttöä inventoidulle rakennukselle, taloudellista kykyään ylläpitää ja ajantasaisaa rakennusta korjaamalla ja uudistamalla. Hän on myös arvioinut, onko inventoitu rakennus turvallinen ja terveellinen rakennus ja sen ylläpito / säilyttäminen hänelle kohtuutonta. Kaupunki katsoo, että maanomistaja on edellä mainituissa asioissa ensisijainen asiantuntija - kaavan riittävä kokonaissuojelutaso huomioiden. kh-merkitystä kohteesta on määräyksen mukaisesti pyydetty museoviranomaisen lausunto. Määräyksen esitetty lisäys pakottavasta syystä jättäisi avoimeksi mikä on ja kuka määrittäisi pakottavan syyn avoimeksi.</p>
<p>Kaavaselostuksessa tulisi myös tuoda esille, mitkä kaikki inventoinnissa arvokkaaksi osana kyläkokonaisuutta -osoitetut kohteet aluemerkitä käsittää. Edellä mainituilla lisäyksillä kaava-alueen rakennettu kulttuuriympäristö turvataan nyt esitettyä asianmukaisemmin ja selkeämmin.</p>	
<p>Arvokkaan maiseman huomioiminen Osa suunnittelualueesta sijoittuu Suomen kenties tunnetuimpaan kansallismaisemaan, Kolin valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (Valtioneuvosto 1995). Aluetta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan alueella tulee erityisesti vaalia kulttuurimaiseman arvoja. Kansallismaiseman arvot ovat merkittäviä niin kauko- kuin lähimaisemassa ja kaikki tuleva rakentaminen sekä muut toiminnot tulee sovittaa erityisellä huolella maisemaan. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioimisesta ja toteutumisen edistämisestä sekä osoitettava ratkaisut ja perustelut maiseman säilymiselle.</p>	
<p>Kaavaehdotuksessa valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on osoitettu asianmukaisesti kaavamerkinnällä ma (kaavamääräys: Koli on valtakunnallisesti arvokas maisemamatkailun nähtävyys. Kolin kansallismaisemissa yhdistyvät kulttuurihistorialliset arvot, perinteisten maatalouselinkeinojen synnyttämät arvokkaat luontotyypit, rikas kallio- ja lehtoluonto sekä geologisesti ja geomorfologisesti huomattavat kohteet, joita alueella tulee vaalia). Museon näkökulmasta ko. määräys tai kuvailu ei kuitenkaan ole riittävä valtakunnallisten maisema-arvojen turvaamiseksi. Kaavamerkinnän ma määräykseksi museo esittää seuraavaa: "Alueen suunnittelun lähtökohdaksi on otettava maisema ja sen arvot, jotka tulee säilyttää. Alueen uudisrakentaminen ja muut toimenpiteet on sopeutettava maiseman ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista merkittävistä suunnitelmista ja toimenpiteistä on museoviranomaiselle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen".</p>	<p>Kaavamääräyksissä on maiseman vaalimiseksi ja turvaamiseksi asetettu lukuisia vaateita, vaikka niitä ei ole erikseen kirjattu ma-määräykseen. ma-alueen sisään rajautuvan alueen suunnittelussa on huomioitava uusien rakennusten sopivuus taajamakuvaan (A) tai ympäristöönsä (AP) sekä Alueen suunnittelussa on huomioitava rakennusten ja rakennelmien soveltaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen (RMP, RM, RA). Arvokkaat vaara-alueet on turvattu määräyksellä, sillä näillä maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymisen on alueella kielletty. Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on osoitettu ja näillä sallitaan vain maatalouteen liittyvä rakentaminen mikä on sijoitettava siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkyviä. Lisäksi yleismääräyksessä vaaditaan, että liikenneväylien ja niiden lähiympäristöjen suunnittelussa on otettava huomioon sopeutuminen arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja maisemiin, ja että rakennusten sijoittamiseen rakennuspaikalla tulee kiinnittää erityistä huomiota. Uudet rakennukset tulee toteuttaa koon, muodon, materiaalien ja värityksen osalta siten, että ne sopivat ympäröivään maisemaan sekä taajamakuvaan. Lisäksi suojeltavien ja muiden rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai taajamakuvan kannalta arvokkaiden rakennusten luvanvaraisista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetty museoviranomaisen lausunto. ma-määräyksen muuttaminen lausunnossa esitetystä ei toisi lisää turvaa maisema-arvojen turvaamiseen. Rakentaminen on keskitetty maisema-alueella tiiviisti teiden ja kyläkeskusten alueille säästämällä muuta maisema-aluetta merkittävästi. Lisäksi valtaosa maisema-alueesta jää M-alueiksi, joille ei osoiteta erityisiä muutoksia.</p>

<p>Kaavaluonnokseen antamassaan lausunnossa museo esitti, että muuttuva maankäyttö ja mahdollinen lisärakentaminen kohdistuisi jo rakennetuille alueille, esimerkiksi Kolin kylälle ja Loma-Kolille tai arvokkaan maisema-alueen ulkopuolelle. Em. alueiden kehittäminen ja tiivistäminen huolellisella suunnittelulla turvaisi myös maiseman arvot paremmin. Edelliseen viitaten museo toivoo, että Ylä-Kolintien ja Jerontien väliin jäävälle alueelle osoitettujen A (taajama-alue) - ja RM (matkailupalvelun alue) -aluemerkintöjen ja mahdollisten laajentumisvarausten soveltuvuutta ko.alueelle vielä harkitaan.</p>	<p>Lieksan kaupunki tulkitsee, että Kolin kylän alue ei tarkoita pelkästään Kolin kylän keskustaa, vaan myös alueita, jotka ovat olleet jo nyt kylämäisen asutuksen tai läheisesti Kolin kyläkeskuksen vaikutuksen piirissä. Vieressä on laaja matkailurakentamisen alue ja Jerontien varsi laajentaa alueen maakäyttöä luonnollisella tavalla. Tarkennetaan vähäisesti alueen A-merkintää AP-merkinnäksi.</p>
<p>Lopuksi todettakoon, että museo pitää hyvänä ratkaisuna kaavamääräyksissä (mm. RMP, RM, RA) sekä kaavan yleisissä määräyksissä maiseman vaalimiseksi ja turvaamiseksi asetettuja useita vaateita. Lisäksi maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on osoitettu kaavassa asianmukaisesti.</p>	<p>Merkitaan tiedoksi.</p>
<p>Pohjois-Karjalan rajavartiolaitos</p>	
<p>Pohjois-Karjalan rajavartiostolla ei ole lausuttavaa Koli-Ahmoavaara osayleiskaava 2040+ ja Kolin vaikutusalueen strategisen yleiskaavan 2040+ luonnoksiin.</p>	<p>-</p>
<p>Kuntien vastine 8.12.2021:</p>	
<p>1 muistutus</p>	
<p>Kaavaluonnokseen on lisätty merkintä "ulkoilureittitarve sijainti ohjeellinen" kiinteistön kohdalle. Asiasta ei ole käyty keskustelua tai kuultu maanomistajaa. Kiinteistö Oy Pielisenpeili ehdottaa merkinnän siirtämistä kohtaan, jossa luonnossa kulkee satunnaisesti käytetty polku (sijainti liitteessä, Lieksa: mielipide 1) Reitti on nyt lisätty kiinteistön pihapiirissä kulkevaksi ja loukkaa siten maanomistajan oikeutta päättää piha-alueensa käytöstä. Itä-Suomen hallinto-oikeus on todennut 13.4.2021 Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston näkemyksestä, että alue kuuluisi jokamiehen oikeudella kenen tahansa käytettäväksi perusteettomaksi. Hallinto-oikeus on todennut, että lupajaoston päätöksellä ei ole välittömiä oikeusvaikutuksia alueiden käyttöön. Reitin esitys loukkaa saman alueen vastaavassa tilanteessa olevien maanomistajien tasavertaista kohtelua. Nykyisessä Loma-Kolin yleiskaavassa oleva aiempi ohjeellinen ulkoilureitti on poistettu alueen muiden maanomistajien vastaavilta alueilta. Alueella näitä on yhteensä noin 11 kiinteistöä, joilla on vastaava tilanne pihapiirissä. Merkintä on lisätty ainoastaan Kiinteistö Oy Pielisenpeilin kohdalle. Nykyisessä MML:n kartassa ei ole polku -merkintää pihapiirimme kohdalla. Polku -merkintä on kartoissa näiden 11 muun mainitun kiinteistön kohdalla. Tämän mukaan alueellamme ei myöskään ole vakiintunutta polkua.</p>	<p>Ulkoilureitit ovat merkitty joko valtakunnallisesti merkittävien reittien kohdalle tai Kolin alueen vahvistetun ulkoilureitin kohdalle. Näiden reittien mahdollisesta sitovuudesta huolimatta reitit on edelleen merkitty ohjeellisina. Ulkoilureittitarvemerkintä perustuu muun muassa voimassa oleviin asemakaavoihin ja niiden merkintöihin (mm. ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa muistuttajan kiinteistöllä) sekä vuosikymmenet alueelle muodostunutta nautintaa / muodostunutta käytäntöä. Lisäksi ja erityisesti reittimerkinnällä yhdistetään kaksi satamaa ja merkittävää matkailukohdetta toisiinsa (Loma-Kolin alue ja sen satama, joka on osoitettu asemakaavassa) Merilänrannan merkittävään matkailualueeseen. Maankäytöllistä selkeää tarvetta osoittaa yleistä reitistöä Loma-Kolin alueen maankäyttö ja palvelut huomioiden Satamatien aluetta pidemmälle ei kaavaa laadittaessa havaittu. Yleiskäyttöiset /yhteiskäyttöiset rannat (VL-alueet) ovat olleet Kolin alueen ja erityisesti Loma-Kolin alueen kehittämisperiaate alueen kehittämisen ja kaavoittamisen alkuajoista lähtien. Rantojen VL-alueet ovat osoitettu alueen voimassa olevissa asemakaavoissa. Yleiskaavalla ei tätä periaatetta muuteta mainituilla alueilta.</p>
<p>Loma-Kolille sijoitettu satamavaraus on tehty puutteellisilla selvityksillä. Sataman rakentaminen kaavoitetulle alueelle on epärealistista. Sataman rakentamisen vaikutusten selvittämistä kaavaa laadittaessa ja ympäristövaikutuksia ei ole riittävällä tavalla selvitetty MRL 9§ mukaisesti. Esimerkiksi alueen veden korkeus on noin 200 m rannasta 0,7 - 2 m. Sataman rakentaminen moottori tai purjeverneille vaatisi vesiväylän rakentamista satamaan. Tämä taas edellyttäisi mittavia ruoppaus ja louhinta toimenpiteitä vesialueella. Kaavassa ei ole huomioitu mitenkään vesiväylää, eikä tehty selvitystä vesiväylän rakentamisesta. Koska selvitykset ovat puutteellisia, Satamatien satamamerkintä tulisi poistaa yleiskaavasta.</p>	<p>Satama-alueiden sijainnit on yleiskaavassa esitetty ohjeellisina. Satamien perustaminen vaatii tarkemman kaavoituksen, jossa satamien muodostamisen edellytykset vasta varsinaisesti tutkitaan. Voimassa olevassa asemakaavassa on jo rantaan ja vesialueelle osoitettu merkinnällä LV-1, eli Vene- ja laivasatama. Alueelle saa asemakaavan mukaan rakentaa satamatoimintaan liittyviä huolto- ja liiketiloja. Osayleiskaava noudattaa tältä osin voimassa olevaa asemakaavaa. osoittaa sataman ohjeellisen sijainnin.</p>
<p>Loma-Kolin voimassa olevassa yleiskaavassa on Koirilampien ympäristön käyttö virkistysalueina huomioitu hyvin. Yleiskaavaehdotuksessa rakentamiseen mahdollistava alue laajenee huomattavasti lampien ympärillä. Alueet tullaan todennäköisesti rakentamaan yksityisalueiksi. Käytännössä VL alueeksi jää vain kulkuun ja virkistyskäyttöön kelpaamaton rantakosteikko lampien rannoilla. Tämä heikentää oleellisesti alueen nykyistä ja tulevaa virkistyskäyttöä ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia. Tällä hetkellä on jo yksi rakennus rakennettu tälle alueelle vastoin nykyistä Loma-Kolin yleiskaavaa.</p>	<p>Yleiskaavan korttelialueet ja reservialueet sisältävät alueelle tarpeelliset viherympäristöt osoitettujen V-alueiden lisäksi. Lammen rantoja ei ole tarkoitus rakentaa ns. umpeen tai luovuttaa vain harvoille keskellä merkittävää loma-alueita, vaan rakentaminen keskitetään sen ulkopuolelle. Itse lampien rantojen ja käytön hallinta on mahdollista luovuttaa yhteiseen käyttöön tai hankkia kaupungin haltuun, jolloin lampi itsessään ja sen rannat muodostavat kaikille yhteisen virkistysympäristön. VL-alueet säilytetään osayleiskaavassa voimassa olevien asemakaavojen periaatteiden mukaisesti.</p>
<p>Vaaditaan VL alueiden poistamista Loma-Kolin omarantaisilta kiinteistöiltä. Alueella on nykyisellään noin 17 omarantaista kiinteistöä. Kiinteistöjen rajat ulottuvat veteen asti. Nämä alueet ovat kiinteistöjen pihapiiriä. Rantoihin ei siten jää yleistä kulkualuetta. Ranta-alueella ei voida kaavoituksella muuttaa yksityisen omistamia piha-alueita yhteiskäyttöalueiksi. Merkintä VL kaavassa ei muodosta alueista yhteiskäyttöisiä. Lieksan kaupungilla ei ole myöskään pakkolunastusoikeutta näihin maa-alueisiin, joten alueen varaaminen siltäkään osin ei ole perusteltua. Lieksan kaupunki ei ole aiemmin halunnut käyttää näiden alueiden maakauppojen yhteydessä etuosto-oikeutta. Merkintä kuitenkin antaa kaava lukevalle virheellisen käsityksen alueen käytöstä ja muodostaa väärinkäsityksiä. VL merkinnälle näiden kiinteistöjen kohdalla ei kaavaehdotuksessa ole perusteita.</p>	<p>Alueet osoitetaan VL-alueiksi voimassa olevien asemakaavojen mukaisesti. Niin sanotulla Mustarintasantien alueella ei rantaan ole laadittavassa yleiskaavassa osoitettu ulkoilureittitarvetta, eikä siten kaavalla erityisesti tavoitella sellaisen muodostamista alueelle. Yleiskaavan VL alue sinällään ei muodosta virallista kulkureittiä. Sellainen on osoitettu alueella voimassa olevassa ranta-asemakaavassa. Kaupunki harkitsee etuosto-oikeuden käyttämistä tarpeen mukaan. Kaupunki ei voi etuostaa tai lunastaa virkistysalueita maan todellista arvoa merkittävästi korkeammalla hinnalla, sillä jokainen kauppa muodostaa ns. referenssihinnan mm. VL alueiden hankinnassa. Tällä perusteella ko. tapauksessa ei kaupunki voinut käyttää etuosto-oikeutta. Kaupungilla on kuitenkin edelleen oikeus ostaa tai lunastaa tarvittaessa asemakaavojen virkistysalueet (V-alkuiset alueet).</p>
<p>Pyydetään perusteltu kannanotto mielipiteeseemme.</p>	
<p>2 muistutus</p>	
<p>Haluamme kiinnittää erityisen huomion Loma Kolin alueeseen, jossa on huomioitu luonto, vapaa-ajan liikkuminen ja matkailuyritysten kehittäminen. Kaavaluonnoksessa on merkitty kaksi LS-alueita sataman paikaksi. Toinen on Satamatien alapuolella ja toinen Merilänrannassa Hiekkaniemessä. Esitämme, että Satamatien LS-merkintä poistetaan kaavaluonnoksesta ja mahdolliseksi sataman paikaksi merkitään Hiekkaniemi. Perustelemme esitystämme seuraavasti: 1. Sataman toteuttaminen Satamatien yhteyteen on liikenteellisesti ja tilankäytöllisesti erittäin haastava. 2. Merilänrannan Hiekkaniemi on jo vakiintunutta matkailualueita leirintäalueineen ja uimarantoinen 3. Liikenteellisesti ja autojen paikoitus huomioiden Merilänrannan alue on huomattavasti toimivampi ratkaisu sataman paikaksi. 4. Kaavaluonnoksessa Satamatien ja Koiritien ranta-alueet on merkitty VL-alueiksi (vapaan liikkumisen alue). Yhtenäisyyden vuoksi VL-merkintä voisi jäädä olemaan näille alueille koko pituudeltaan.</p>	<p>Satama-alueiden sijainnit on yleiskaavassa esitetty ohjeellisina. Satamien perustaminen vaatii tarkemman kaavoituksen, jossa satamien muodostamisen edellytykset vasta varsinaisesti tutkitaan. Satamatien lähistöllä voimassa olevassa asemakaavassa on jo rantaan ja vesialueelle osoitettu merkinnällä LV-1, eli Vene- ja laivasatama. Alueelle saa asemakaavan mukaan rakentaa satamatoimintaan liittyviä huolto- ja liiketiloja. Osayleiskaava noudattaa tältä osin voimassa olevaa asemakaavaa. osoittaa sataman ohjeellisen sijainnin.</p>

<p>3 muistutus</p> <p>Vaaditaan RMP-alue tai RA-alue merkintää liitekartassa rajatulle alueelle (Lieksa, muistutus 3).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alueen eteläpuolella on vastaavalle korkeustasolle Käränkävääraa merkitty matkailutoimintaan varattua aluetta - Alue on helposti liitettävissä vesi-, viemäri-, sähkö-, valokaapeli- yms. verkostoihin - Korttelahden tieltä saadaan tarvittavat liittymät - alueen läpi menee Käränkälammen kiertävä latu- ja ulkoilureitti, jolle jätetään tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa riittävä aluevaraus - kiinteistön alueelle jää laajat rakentamattomat alueet Käränkävääraan laen molemmin puolin ja Käränkälammen rantaan 	<p>Ehdotuksen MY-alueen muutos jättäisi rakennettujen alueen sisään SL-alueen saarekkeena. Rakentamisen mahdollisuuksien tarkastelu vaatii luontoselvitystä ja näkyvyydestä. Alueen käyttötarkoituksen muutos voidaan tutkia myöhemmin esim. kaavamuutoksen kautta, mikäli alueiden rakentaminen ja maankäytön hankkeet sitä edellyttävät.</p>
<p>4 muistutus</p> <p>Esitetään läheisen VL-alueen muuttamista M-alueeksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - VL -merkintä saattaa lisätä kuluttavaa liikkumista sillä ja viereisellä luonnonsuojelualueella - Alueella on muinaisjäänöksiä - Pihapiirin läpi kulkevalla yksityistiellä on leirialueen suunnasta häiriötä aiheuttavaa kulkemista 	<p>VL-alue sijoittuu pienvesistön ympärille ja alueella voi hyvin sijaita muinaisjäänöskohteita ja muita kulttuuriperinnön kohteita, ei muutosta. VL merkintä mahdollistaa alueelle yleisiä virkistyspalveluita lammen rannalle muinaismuistokohteet huomioiden. Yksityistiellä tapahtuva pihapiirin ulkopuoleinen kävely ei ole lähtökohtaisesti kiellettyä. Asemakaavassa alue on yleistä Alakujan katualuetta.</p>
<p>5 muistutus</p> <p>Toivotaan laajempaa matkailumahdollisuuksien hyödyntämistä. M-1 alue olisi matkailun kannalta parasta aluetta. Matkailurakentamistakin voidaan harrastaa ympäristöä kunnioittaen. M-1 alue mahdollistaa avohakkuut ja luontoarvojen tuhoutumisen. Oppia voi ottaa maaherra Esa Timosen aikana laaditusta Kolin lomakaupunkisuunnitelmasta.</p>	<p>Tässä yleiskaavatyössä ei ole lähdetty järjestelmällisesti tarkastelemaan kaikkia ranta-alueita emätilatarkasteluun. Kaavamerkintä mahdollistaa ranta-alueelle ranta-asemakaavan laatimisen.</p>
<p>6 muistutus</p> <p>Kiinteistöjen länsiosaan tulee merkitä RMP- tai RA- aluetta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - alueen eteläpuolella on vastaavalle korkeustasolle Käränkävääraa merkitty matkailutoimintaan varattua aluetta - alueella on voimassa olevassa Rintasenvaaran ranta-asemakaavassa merkitty loma-asuntojen kortteleita. Korttelien rakentaminen on jo aloitettu eikä mitään syytä ole sitä jättää kesken. - Käränkälammen eri puolille ja Pielisen rantaan on suunnitteilla lukuisia uusia hotelli- ym. matkailuhankkeita. Tämä alue tukee erinomaisesti matkailutarjontaa mahdollistaen hienot näkymät Käränkälammelle ja Pieliselle - alue on helposti liitettävissä vesi-, viemäri-, sähkö-, valokaapeli- yms. verkostoihin. Verkostot on osittain jo rakennettu alueelle - tarvittavat liittymät ja tiet on jo osittain rakennettu - alueen vierellä menee Käränkälammen kiertävä latu- ja ulkoilureitti ja muita reittejä, joille rakennuspaikoilta saadaan hyvin yhteydet. - mikäli Rintasenvaaran laskettelukeskus jatkaa toimintaa tai alueelle tulee muuta vastaavaa toimintaa, yhteydet on helposti järjestettävissä - kiinteistöjen alueelle jää laajat rakentamattomat alueet Käränkävääraan laen molemmin puolin sekä eri puolille kiinteistöjä muualle 	<p>Muistutuksen mukainen yhden maanomistajan kiinteistöä koskeva pienialainen muutos voidaan tehdä yleiskaavaan asemakaavan mukaisesti teknisenä tarkennuksena.</p>
<p>Kiinteistöjen itäosan RM-laajennusalue tulee muuttaa RMP- tai RM-alueeksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alueelle on jo toteutettu ja käytössä oleva majoitusrakennus ranta-asemakaavan korttelissa 11. Rannalla oleva kortteli 2 on pysyvästi asuttua aluetta, josta alueen huolto on helposti hoidettavissa. - kiinteistöjen rakentamista matkailukäyttöön on tarkoitus jatkaa Pielisen rannan lähellä olevilta osiltaan em. rakennettujen alueiden välistä - alueella on jo voimassa oleva Rintasenvaaran ranta-asemakaava, mikä mahdollistaa rakentamisen välittömästi. - vesi-, viemäri-, sähkö-, valokaapeli- ym. yhteydet ovat valmiina. Myös tieverkosto on lähes valmis - alueen läpi menee valaistu latu- ja ulkoilureitti - Häkinnientien varren jättäminen rakentamisen ulkopuolelle parantaa viheralueverkoston yhtenäisyyttä ja turvaa latu- ja ulkoilureitin sekä luontoarvojen säilymisen 	<p>RM-laajennusalue on mahdollista asemakaavoittamalla ottaa rakentamisen käyttöön. Näiden lähtökohtainen toteutusajoitus on arvioitu myöhäisempään vaiheeseen, mutta maanomistaja toteuttaa OYK:n pohjalta hankkeita mm. asemakaavoittamalla niiden tullessa ajankohtaisiksi.</p>
<p>7 muistutus</p> <p>Muistutuksen antaja vaatii kaavan muuttamista metsätalousmaaksi mailtaan, koska tämä on huonoa rakennusmaata ja tonttien muodostaminen on vaikeaa teiden ja sähkölinjojen takia ja kokee kaavan taloudellisena menetyksenä.</p>	<p>Kiinteistön kaakkoislaidalla on yleiskaavaehdotuksessa vähäisesti A- aluetta, liittyen olennaisesti Kolin kyläkeskuksen alueeseen. Alue voidaan vähäisenä tarkennuksena maanomistajan esityksen vuoksi osoittaa reservialueena. Osa mainitusta alueesta on tavanomaisen rakentamiseen piirissä ja rakentamisolosuhteet tutkitaan jokaisessa alueen osalta erikseen asemakaavahankkeiden tullessa ajankohtaisiksi.</p>
<p>8 muistutus</p> <p>Ehdottanut suojelu aluetta vanhalle myllypihalle kaavaluonnosvaiheessa. Kaipaa perusteluja, miksi asiaa ei ole huomioitu ja pohtii onko asiaa käsitelty lainkaan. OYK liitteessä 2 Maanomistus on kunnan maaksi merkitty muistutuksen antajan omistamaa maata. Tarvitseeko tästä olla huolissaan?</p>	<p>Arkeologi on tehnyt kohteesta asiantuntija arvion, ettei se ole muinaisjäänös. Inventointiraportissa ja paikkatiedoissa on kulttuuriperintökohteen rajaus esitetty. Museoviraston ohjeistuksen mukaan kohde on siis "muu kulttuuriperintökohte". Arkeologin arvion mukaan tulkinta ei muuttuisi laajemmilla tutkimuksilla, jotka voidaan suorittaa mahdollisessa asemakaavavaiheessa. Maanomistusliitteen mittakaavan vuoksi ko. kiinteistö ei erotu kunnolla, omistussuhteissa ei ole eikä tavoitella muutoksia.</p>
<p>9 muistutus</p> <p>Ei halua tontilleen teollisuus aluetta, ja pyytää ottamaan yhteyttä asiaa koskien.</p>	<p>T-alue on esitetty etelämmäksi kiinteistöä, eikä sen toteuttaminen asemakaavoituksella ole kunnassa lähiaikojen suunnitelmissa. Yleiskaavan merkinnät osoittavat alueen pääkäyttötarkoituksen ja sen sisällä voi hyvin olla muitakin toimintoja. Työpaikka-merkintä ei vaikuta kiinteistön käyttöön mitenkään.</p>
<p>10 muistutus</p> <p>Muistutuksen antajan talo sijaitsee P-alueella ja toivoo, että viereistä A- aluetta laajennettaisiin hieman, jotta rakennus sijaitsisi A-alueella (liitekuva).</p>	<p>Yleiskaavan merkinnät osoittavat alueen pääkäyttötarkoituksen ja sen sisällä voi hyvin olla muitakin toimintoja. Kiinteistöllä on asuinkäytössä rakennus, eikä yleiskaavan merkintä vaikuta alueen käyttöön. Kaavamerkintä sallii tulevaisuudessa kiinteistön kehittämisen monipuolisemmin.</p>
<p>11 Muistutus</p> <p>Muistuttaja toivoo, että tilalleen merkityt RMP- ja RM-reservialueet poistetaan, koska voivat haitata metsätaloutta (Kemera-tuet ja maisematyöluvan hakeminen). Kysyy myös onko MY- ja VL-merkinnällä vaikutusta metsänhoitoon.</p>	<p>Laajennusalueiden vähentäminen maanomistajan pyynnöstä on vähäinen muutos eikä vaadi uutta nähtävillä pitoa. M- ja V-alkuisilla alueilla metsänhoito perustuu metsälakiin.</p>

12 Muistutus	Suunniteltu kevyenliikenteen väylä tielle 504 kulkee lähteiden päältä. Kiinteistöjen ruokavesikaivot ovat alle 100m tiestä. Ehdottaa, että kevyenliikenteen väylä rakennetaan Savikyläntien kautta.	Yleiskaavassa on haluttu esittää tarve jalankulun ja pyöräilyn mahdollistamiseksi alueen sisällä Ahmovaaran ja Kolin kylien välillä. Jatkosuunnittelussa kaavan ohjeellinen kevyen liikenteen väylä voidaan toteuttaa kummalle puolelle Kolintietä tarkemmissa selvityksissä ja suunnittelussa päädytäänkään.
13 Muistutus	Maanomistaja esittänyt, että hänen kiinteistölle osoitettua A- ja C-alueita pienennetään vähäisesti ja että kh-merkintä poistetaan.	Laajennusalueiden vähentäminen maanomistajan pyynnöstä on vähäinen muutos eikä vaadi uutta nähtävillä pitoa. Maanomistajan toiveesta kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen poistamiseen on Lieksa esitellyt perustelut jo lausuntovastineissa.
14 Muistutus	Maanomistaja haluaisi säilyttää tilansa edelleen maa- ja metsätalouskäytössä ja haluaisi A-merkinnän pois. A-merkintä toisi haittoja viljelymaiseman arvoille sekä haittaa muistutuksen antajan viljely- ja metsätaloustoimintaa sekä tulevaisuuden maatilamatkailusuunnitelmia. Lisäksi lähelle rakentaminen häiritsee karjaa.	ks. vastine MTK:n lausuntoon. A-alueita AM-kohdemerkityn tilan maille. A-alueen kehittämisessä tullaan nimenomaan huomioimaan yleiskaavan AM-merkinnän ja tilalla harjoitettavan maatalouden vaikutukset rakentamiseen läheisillä A-alueilla. Kaavan tavoitevuosi on 2040 ja A-alueita voidaan kehittää täysimääräisesti vasta kun tilan omistaja ja alueen maankäyttö sen sallivat. Kaavaratkaisu ei siten ole merkittävästi ristiriitainen läheisten maankäyttömuotojen pohjalta. A-alueen rajausta ko. tilalla on kuitenkin olennainen osa tulevaa Kolin kyläalueen kehittämistä ja sen maankäytön ratkaisuja, kuitenkin maanomistajan toiveesta se voidaan osoittaa reservialueena.
15 Muistutus	Muistutuksen antajan kiinteistön vierestä kulkeva UKK-kävelyreitin osuus, joka on nyt kaavassa ulkoilureittinä, tulee poistaa tai erottaa erillisellä merkinnällä, joka selventää, että reitin osuudella ei saa hiihtää, pyöräillä tai liikkua moottoroiduilla ajoneuvoilla. Osuuden muuttaminen tavalliseksi ulkoilureitiksi lisäisi sen käyttöä runsaasti ja aiheuttaisi häiriötä piha-alueelle. Kolin kylän kulttuurimaisemaa ei saa tuhota liialla rakentamisella (vrt. maakuntakaava)	Maastossa oleva UKK-kävelyreitti on yleiskaavassa osoitettu ohjeellisenä ulkoilureittinä, eikä osayleiskaavatasolla ole tarkoituksenmukaista lajitella polkuja kulkutapaosuuksien mukaisesti. Yleisesti ulkoilureitin perustamiseksi on kunnan laadittava reittisuunnitelma, jonka alueellinen ELY-keskus vahvistaa. Reittitoimituksissa merkitään kiinteistörekisteriin reittisuunnitelman mukainen reitti ja päätetään muun muassa reitin perustamisen takia maksettavista korvauksista sekä ylläpidosta.
16 Muistutus	Kiinteistön omistaja vaatii, että kaavaehdotuksesta poistetaan tilan kohdalle Pielisen rantaan merkitty VL-alue ja ohjeellinen kevyen liikenteen kulkuyhteys. Kulkuyhteys aiheuttaa haittaa tulevan majoitusrakennuksen käytölle ja sijoittamiselle. Kulkeminen on tarkoituksenmukaisesti järjestettävissä alueella olevaa rannan suuntaista Satamatietä pitkin.	Alueet osoitetaan VL-alueiksi voimassa olevien asemakaavojen mukaisesti. Satamatien varrelle sen päähän saakka ulottuva kevyen liikenteen reittitarve sekä ulkoilureitti ovat yleiskaavan ehdotuksessa osoitettuina. Nämä voidaan tarvittaessa tarkemman suunnittelun vaiheessa yhdistää ja lienee sinällään myös toteuttamiskelpoinen ratkaisu. Ulkoilureittitarve (sijainti ohjeellinen, ei siis sitova) on osoitettu alueella voimassa olevan ranta-asemakaavan jalankululle tarkoitettua VL-alueelle osoitetun yleisen reitin perusteella ja sijaintiin.
17 Muistutus	Kiinteistön omistaja pyytää että kiinteistöjen merkintänä säilytetään AP. Alue on valtakunnallista maisema-alueita ja sinne ei maisemallisten arvojen ja liikenteen sujuvuuden vuoksi tule osoittaa tiivistä rakentamista. Matkailurakentaminen haittaa maaseutumaisemaa, läheistä luonnonsuojelua ja liito-oravien kulkuyhteyksiä. Matkailurakentamisen alueen alle jää myös arvokas rakennus. Kiinteistöjen alueelle ehdotettu merkintä RM ei ole maakuntakaavan mukainen. Epäilee, että Ylä-Kolintien liikennemäärien ennuste vuodelle 2040 on liian alhainen.	Alue säilytetään yhtenäisenä RM alueena. RM-merkintä ei estä käyttämästä kiinteistöjä asumiseen, eli käytännössä AP-aluevarauksen tavoin. RM-määräyksessä todetaan: "Alueella on sallittu ympärivuotinen asuminen, mikäli se soveltuu alueen muuhun maankäyttöön." Maakuntaliitto ei ole huomauttanut, että yleiskaava poikkeaisi mitenkään maakuntakaavan ratkaisuista. Liito-oravan mahdollisen kulkuyhteyden varmistamiseksi lisätään kaavaan vähäisenä tarkennuksena ekologinen yhteystarve -merkintä. Liikennemäärien arvioinnissa on otettu huomioon osayleiskaavan mukainen maankäytön kehittyminen, Kolin matkailun kehittämissuunnitelmien mukaiset kävijämäärätavoitteet sekä yleinen liikenne-ennuste. Liikennemäärät perustuvat Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa-ohjeeseen sekä Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen. Arvio on tehty osayleiskaavatason mukaisesti ja arvio liikennemääristä tarkentuu tarkemmissa kaavatasoissa. Nykytilaan verrattuna liikennemäärät kasvavat arvion mukaan huomattavasti; Kolintiellä noin 8,8 kertaiseksi ja Joensuuntiellä 2,7 kertaiseksi. Arvio pohjaa tiedossa oleviin suunnitelmiin alueella, eikä ole syytä olettaa, että liikennemäärät kasvaisivat arviota suuremmiksi.
18 Muistutus	Ehdottaa, että Purnulahden ympärillä oleva RMP-1 -alue muutetaan RMP-alueeksi jo kaavassa maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi.	Laadittava osayleiskaava on myös tarkoituksenmukaisuuskaava. Purnulahden alueelle on tarkoitus rakentaa merkittävä matkailurakentamisen kokonaisuus hotellityyppisine rakentamisineen. Alueen ympäristö tulee muuttumaan voimakkaasti. Mikäli alueelle sallitaan merkittävää asumista, vaikuttaa se haitallisesti matkailutoimintojen sijoittamiseen ja toimimiseen alueella. Nykyisellään RMP-1 alueella on yksi ympärivuotinen asuinrakennus Merilänrannantien varrella ja sitäkin käytetään vain lomailuun. Läheisillä RMP alueilla Purnuniemessä (jolla on sallittu myös ympärivuotinen asuminen), on tullut kaupungille tiedusteluja loma-kiinteistöjen muuttamisesta ympärivuotiseen asumiseen. Alueen nykyinen rakentamistapa ja tuleva toteutumistapa poikkeaa myös merkittävästi Purnulahden ympäristöstä. Tällöin kaavaratkaisu on maankäytöllisesti perusteltu. Olemassa olevat ympärivuotiset rakennuspaikat saavat olla olemassa. Yleiskaava ei pakota niitä muuttamaan käyttötarkoitukseltaan.
19 Muistutus	Tonttien kohdalla oleva RMP -alue vaaditaan ulotettavaksi rantaan saakka nykyisen kiinteistöjaotuksen mukaisesti ja väliin jäävä VL-alue poistetaan. Loma-Kolin osayleiskaavassa ei ole otettu huomioon uutta kiinteistöjaotusta eikä kaupunki ole ryhtynyt toimenpiteisiin siinä esitetyn VL-alueen osalta. Ranta-asemakaava ei sisällä myöskään kiinteistönomistajille asetettua määräystä kaavan toteuttamiseksi yleisten alueiden osalta eikä sellaista ole mahdollista jälkikäteen ilman kiinteistönomistajien suostumusta asettaa. Virkistysalueelle ja kulkuyhteydelle ei ole tarvetta. Tonttien kohdalla oleva kapea VL-kaistale ei sovellu virkistyskäyttöön, ja haittaa kotirauhaa. Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto on lokakuussa todennut, että ainakin kolmen kiinteistön alueella kulkeminen ei ole mahdollista rikkomatta kotirauhaa. Mielenmuutoksen perusteet eivät ilmene asiakirjoista. Yhdellä kiinteistöllä sijaitseva saunarakennus jäisi kokonaan VL-alueen ympäröimäksi, ja parilla muulla VL-alue ulottuu muutaman metrin päähän saunan terassista tai olohuoneen ikkunasta. Merkintä ei tue kaavan yleisiä tavoitteita vakituisten asukkaiden saamisesta Kolin alueelle, ja haittaa kiinteistöille rakentamista. Pyydämme, että saamme tiedon kaavoituksen vastineesta muistutukseemme ennen lopullisen kaavaehdotuksen valmistumista ja olemme valmiita keskustelemaan ratkaisuvaihtoehtoista. Meille sopii myös edellä esini tuomiemme asioiden esittely kaava-alueella.	Alueet osoitetaan VL-alueiksi voimassa olevien asemakaavojen mukaisesti. Niin sanotulla Mustarintasantien alueella ei rantaan ole laadittavassa yleiskaavassa osoitettu ulkoilureittitarvetta, eikä siten kaavalla erityisesti tavoitella sellaisen muodostamista alueelle. Yleiskaavan VL alue sinällään ei muodosta virallista kulkureittiä. Sellainen on osoitettu alueella voimassa olevassa ranta-asemakaavassa. Kaupunki harkitsee etuosto-oikeuden tai lunastuksen käyttämistä tarpeen mukaan. Kaupunki ei voi etuostaa tai lunastaa virkistysalueita maan todellista arvoa merkittävästi korkeammalla hinnalla, sillä jokainen kauppa muodostaa ns. referenssihinnan mm. VL alueiden hankinnassa. Tällä perusteella ko. tapauksessa ei kaupunki voinut käyttää etuosto-oikeutta. Kaupungilla on kuitenkin edelleen oikeus ostaa tai lunastaa tarvittaessa asemakaavojen virkistysalueet (V-alkuiset alueet). Kaupunki on lähettää kirjeitse vastineen sekä tiedon hyväksymispäätöksestä.
20 Muistutus		

<p>Ylä-Kolintien ja Jerontien muodostaman linjan ja kansallispuiston rajan välisiä alueita tulee käsitellä kaavoituksessa osana valtakunnallisesti arvokasta kansallismaisemaa, joka on suojaavaa puskurivyöhykettä matkailuelinkeinotoimintojen ja rakennetun alueen ja suojellun kansallispuiston välissä.</p> <p>- matkailun rakentaminen Ylä-Kolin tien ja Jerontien muodostaman linjan ja Kolin kansallispuiston väliin heikentää olennaisesti Kolin kansallismaiseman arvoja. Sen kaavoitus matkailun palvelurakenteiden käyttöön muodostaa uhkan myös Kolin kansallispuiston pyhille kulttuuriarvoille.</p> <p>- Ratkaisu on vastoin kaikkia hyviä arvokkaiden luonto- ja kulttuurialueiden yleisiä suunnitteluperiaatteita, eikä perustu Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman linjauksiin.</p>	<p>Kaavamääräyksissä on maiseman vaalimiseksi ja turvaamiseksi asetettu lukuisia vaateita lausunnossa esitetyistä poiketen. Alueen suunnittelussa on huomioitava uusien rakennusten sopivuus taajamakuvaan (A) tai ympäristöön (AP) sekä Alueen suunnittelussa on huomioitava rakennusten ja rakennelmien soveltaminen maisemaan, luonnonympäristön laadun säilyminen (RMP, RM, RA). Kaava-alueen arvokkaat vaara-alueet on turvattu määräyksellä, sillä näillä maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen ja/tai maisema-arvojen säilymistä on alueella kielletty. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on osoitettu ja Kolin kansallismaisemassa yhdistyvät kulttuurihistorialliset arvot, perinteisten maatalouselinkeinojen synnyttämät arvokkaat luontotyypit, rikas kallio- ja lehtoluonto sekä geologisesti ja geomorfologisesti huomattavat kohteet, joita alueella tulee vaalia. Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on osoitettu ja näillä sallitaan vain maatalouteen liittyvä rakentaminen mikä on sijoitettava siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä. Lisäksi yleismääräyksessä vaaditaan, että liikenneväylien ja niiden lähiympäristöjen suunnittelussa on otettava huomioon sopeutuminen arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin ja maisemiin, ja että rakennusten sijoittamiseen rakennuspaikalla tulee kiinnittää erityistä huomiota. Uudet rakennukset tulee toteuttaa koon, muodon, materiaalien ja värityksen osalta siten, että ne sopivat ympäröivään maisemaan sekä taajamakuvaan. Kansallismaisema on määritelty kulttuurimaisemana eli se tarkoittaa yhteisön tai ihmisen henkisten ja aineellisten saavutusten kokonaisuutta eli ihmisen toiminnan jättämää jälkeä geomorfologisesti arvokkaassa ympäristössä.</p>
<p>Osayleiskaavan rajaukseen tulee sisällyttää kaikki alueet Ylä-Kolilla, mukaan lukien sinne nyt suunnitellut uudet pysäköintialueet. Niiden kohdalle kaavaan tulee merkitä varaus kansallispuiston ja kansallismaiseman suojavyöhykkeeksi ilman rakentamismahdollisuutta.</p> <p>- Osayleiskaavasta on jätetty pois Kolin kansallispuiston rajalle Ylä-Kolin alueen ylimmällä reunalla suunniteltu pysäköintialue.</p> <p>- Se kuormittaa luontoa, tuo ilmansaasteiden kuormaa ja melua ja aiheuttaa lisää ruuhkaa ja palveluvarustuksen kulumista Ukko-Kolin näköalapaikoilla</p>	<p>Kaava-alueen rajaus on yleiskaavan osalta sopiva. Kyseinen kiinteistö on ratkaistavana samaan aikaan vireillä olevassa kaavoituksessa, eikä siten ole ollut tarkoituksenmukaista ottaa aluetta myös tähän kaavatasoon.</p>
<p>Taustaselvityksistä puuttuu Kolin alueen geologinen taustatieto. Kolin kylältä Myllykorven alueelta loppivaaran suuntaan on uraania säteilevien kivien vyöhyke, jonka riskit tulee huomioida rakentamista suunniteltaessa. Ehdotus: Lieksan kaupunki käynnistää ensi tilassa osayleiskaavaan liittyvät geologisen säteilykartoituksen. Myllykorven AP-alue on poistettava yleiskaavasta ja alue on muutettava kansallispuiston suojavyöhykkeeksi SU tai VL aluevarauksena.</p>	<p>Tarkemmassa suunnittelussa, rakennuspaikkoja osoittaen, voidaan lausunnossa esitetty selvitys laatia tonttikohtaisen turvallisuuden vuoksi. Merkitään tiedoksi. Lausunnossa mainittu pieni Myllykorven AP-alue on jo voimassa olevassa kaavassa osoitettu ja sillä on asuinkäytössä olevia rakennuksia, yleiskaava ei tältä osin muuta tilannetta.</p>
<p>21 Muistutus</p>	
<p>Merilänrannan leirintäalueen tuntumassa olevan satamaksi merkityn alueen sekä toisen satama-alueen välinen ulkoilureitti vaaditaan merkittäväksi ohjeellisesta ulkoilureitistä pysyväksi ulkoilureitiksi.</p>	<p>Yleiskaavassa osoitettu ohjeellisena ulkoilureittinä, koska yleiskaavoituksen jälkeen on tarkoitus reitti suunnitella tarkemmin ei tässä mittakaavassa ole mielekästä esittää reittiä ilman ohjeellisuutta. Yleisesti ulkoilureitin perustamiseksi on kunnan laadittava reittisuunnitelma, jonka alueellinen ELY-keskus vahvistaa. Reittitoimituksissa tarkasti merkitään kiinteistörekisteriin reittisuunnitelman mukainen reitti ja päätetään muun muassa reitin perustamisen takia maksettavista korvauksista sekä ylläpidosta.</p>
<p>Vaaditaan, että laituriin rakentaminen sallitaan vain satamaksi merkityllä alueella laituriin aiheuttaman maisemahaitan vuoksi. Vaihtoehtoisesti kaikki VL-alueella tai rantaviivalla tapahtuva rakentaminen todettava luvanvaraiseksi.</p>	<p>Kaava-alueeseen ei kuulu laajaa Pielisen vesistöä eikä pienemmille vesialueille ole osoitettu satama- eikä venealkama -merkintöjä. Vähäinen laituri saadaan sijoittaa rakennusjärjestyksen mukaisesti myös yleiskaava-alueella. Maisemaa muuttavan suuren laituriin rakentaminen vaatii yleensä aluehallintoviraston luvan, eikä yleiskaavalla voida puuttua luvassa määrättäviin seikkoihin.</p>
<p>22 Muistutus</p>	
<p>Loma-Kolin rannan suuntainen ohjeellinen ulkoilureitti pitää muuttaa ja merkitä kaavaan pysyväksi ulkoilureitiksi.</p>	<p>Yleiskaavassa osoitettu ohjeellisena ulkoilureittinä, koska yleiskaavoituksen jälkeen on tarkoitus reitti suunnitella tarkemmin ei tässä mittakaavassa ole mielekästä esittää reittiä ilman ohjeellisuutta. Yleisesti ulkoilureitin perustamiseksi on kunnan laadittava reittisuunnitelma, jonka alueellinen ELY-keskus vahvistaa. Reittitoimituksissa tarkasti merkitään kiinteistörekisteriin reittisuunnitelman mukainen reitti ja päätetään muun muassa reitin perustamisen takia maksettavista korvauksista sekä ylläpidosta.</p>